Ազգ
Azg
armenian daily
8 ՅՈՒԼԻՍ 2003 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 128 (2813)

Էռնեքյանը կկալանավորվի՞

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արգենտինացի մեր հայրենակից Էդուարդո Էռնեքյանին, որը մեղադրվում է տնտեսական տուրքերից խուսափելու մեջ, լուրջ փորձություն է սպասում, որի մասին թերթերից մեկը կեսկատակ գրել է. «Պետությունը հակօդային զենք է կիրառում Էդուարդո Էռնեքյանի դեմ»: Վաղը որոշիչ օր է լինելու նրա համար: Նրան կամ կհաջողվի խուսափել կալանքից, կամ ստիպված կլինի Իտալիայից շտապ վերադառնալ Բուենոս Այրես, որովհետեւ հինգշաբթի օրը անպայման պիտի ներկայանա դատավորին:

Վաղը դատական վերին ատյանը վերջնականապես պետք է որոշի հարգե՞լ, թե՞ մերժել Էռնեքյանի պաշտպանների դիմումը՝ կալանքը բացառելու վերաբերյալ: Անցած շաբաթ նման դիմում մերժել էր դատավոր Խուլիո Գրուսիանին: Այնպես որ «Աէրոպորտոս Արգենտինա» ընկերության նախագահ Էռնեքյանն անհամբեր սպասելու է վերին դատական ատյանի որոշմանը:

Բուենոս Այրեսում լույս տեսնող «Էլ Կլարին» օրաթերթը գրում է, թե Էռնեքյանը, որ Արգենտինայի ամենամեծ հարուստներից է, առաջին մեծ թիրախն է, որին ընտրել է հարկերի հավաքման վարչությունը նոր նախագահի օրոք:

Ժակ Շիրակն ընդունեց Արա Աբրահամյանին

Յունեսկոյի դեսպանի կոչումը ՌՀՄ նախագահին կհանձնվի հուլիսի 15-ին, Փարիզում

Հուլիսի 4-ին Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակն ընդունեց Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ, խոշոր գործարար եւ ազգային բարերար Արա Աբրահամյանին: Ինչպես Փարիզից հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից Յուրի Ուլյանովսկին, շուրջ 1 ժամ տեւած տեսակցության ընթացքում Ժակ Շիրակը հետաքրքրվել է Ռուսաստանի հայերի միության աշխատանքներով, համահայկական միություն ստեղծելու Ա. Աբրահամյանի ծրագրով, Ռուսաստան-Ֆրանսիա տնտեսական հարաբերությունների, ինչպես նաեւ Հայաստանի ու Լեռնային Ղարաբաղի հարցերով: Այս կապակցությամբ երեկ Մոսկվայից ստացանք հեռուսալրագրող Համլետ Ղուշչյանի հարցազրույցը Ֆրանսիայում Ռուսաստանի դեսպան Ալեքսանդր Ավդեեւի հետ, որը թարգմանաբար տպագրում ենք ստորեւ:

– Ալեքսանդր Ալեքսեեւիչ, հուլիսի 4-ին Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակն ընդունեց Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանին, եւ դուք, որպես Ֆրանսիայում Ռուսաստանի դեսպան, ներկա եղաք հանդիպմանը: Ասացեք խնդրեմ, ինչպե՞ս անցավ հանդիպումը:

– Հանդիպումն անցավ շատ ջերմ մթնոլորտում: Նախ, նման մթնոլորտը բնորոշ է ռուս-ֆրանսիական հարաբերություններին: Նախագահ Ժակ Շիրակը մեծ հարգանքով է վերաբերվում այն ամենին, ինչ կապված է ինչպես Ռուսաստանի, այնպես էլ Հայաստանի հետ: Նա Հայաստանի մեծ բարեկամն է: Նա Արա Աբրահամյանին մանրամասն հարցուփորձ արեց, թե ինչպես է գործում ՌՀՄ-ն, միության գործունեության մասշտաբայնության տպավորության տակ էր. դրան, համենայն դեպս, մասնակցում են ռուսաստանցի 2,5 մլն հայեր: Նա հանգամանորեն խոսեց, թե ինչպես պետք է օգտագործել հասարակական դիվանագիտությունը, որպեսզի կառուցվի քաղաքացիական հասարակություն, իրավական պետություն: Ասաց, որ ինքը կողմնակից է Ղարաբաղի խնդրի արդարացի եւ շուտափույթ լուծմանը:

Տես ♦ էջ 2

ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

Բաքվի հաղորդագրությամբ՝ ռազմական գործողությունները վերսկսվել են, Երեւանը հերքում է

ԲԱՔՈՒ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երկուշաբթի առավոտյան Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության մամլո ծառայությունը տարածել է մի հաղորդագրություն, թե Ղարաբաղում վերսկսվել են ռազմական գործողությունները: Վերջին երկու օրերին գրանցվել են 2 զինված բախումներ ադրբեջանական եւ հայկական զորամասերի միջեւ, հաղորդում է «Պրեսցենտր.ռու»-ն: Հուլիսի 5-ի գիշերը մարտեր են տեղի ունեցել Ադրբեջանի Ֆիզուլու շրջանի Ղարախանբեյլի գյուղում: Այդ գյուղի կեսը գտնվում է հայկական ուժերի հսկողության տակ: Ադրբեջանի ՊՆ մամլո ծառայության հաղորդումներով, հայ զինվորները գրոհել են գյուղի ադրբեջանական հատվածը: Ադրբեջանական կողմի գնահատմամբ, մեկուկես ժամ տեւած մարտի ընթացքում սպանվել է 5 զինվոր, ադրբեջանական կողմից զոհվել է 2 զինվոր: Եվս 4 ադրբեջանցիներ վիրավորվել են: Վիրավորներ կան եւ հայկական կողմից: Ադրբեջանի ՊՆ մամլո ծառայությունը հաստատել է նաեւ այն փաստը, որ կիրակի գիշեր մարտեր են տեղի ունեցել Ադրբեջանի Բեյլագանի շրջանի տարածքում: Այնտեղ փոխհրաձգությունից զոհվել է ադրբեջանական բանակի լեյտենանտ: Վիրավորվել են ադրբեջանական բանակի 4 զինվորներ:

Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվության եւ քարոզչության վարչությունից հերքեցին տվյալ տեղեկությունները, չբացառելով, որ նման լուրերի տարածումը կապված է Ադրբեջանի առաջիկա նախագահական ընտրությունների հետ:

Ադրբեջանցիները գնդակոծել են Ոսկեպար-Կիրանց ճանապարհը

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հուլիսի 7-ին, կեսօրից հետո Ադրբեջանի Ղազախի շրջանի հենակետերից հրաձգային զենքերով գնդակոծվել է Նոյեմբերյան-Իջեւան ավտոճանապարհի Ոսկեպար-Կիրանց հատվածը: Տուժածների մասին տեղեկություններ չկան: Գնդակոծության պատճառով Իջեւան-Նոյեմբերյան, Իջեւան-Կոթի երթուղային միկրոավտոբուսները եւ բազմաթիվ ավտոմեքենաներ ստիպված են եղել անցնել Կիրանց-Ոսկեպար շրջանցիկ կիսակառույց ճանապարհով, որի շինարարությունը ընթանում է «Լինսի» հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ:

Իրաքում ամերիկացիները նոր զոհեր են տալիս

Վերջին 24 ժամվա ընթացքում Բաղդադում ամերիկյան զորքի կորուստը կազմեց 3 սպանված եւ 3 վիրավոր: Առաջին երկուսը զոհվեցին Իրաքի մայրաքաղաքի արեւմտյան հատվածում, դարանակալ նշանառուի կրակից: Երկրորդ դեպքը տեղի ունեցավ ավելի ուշ, երբ ամերիկյան զինվորական ջիպի վրա հակատանկային

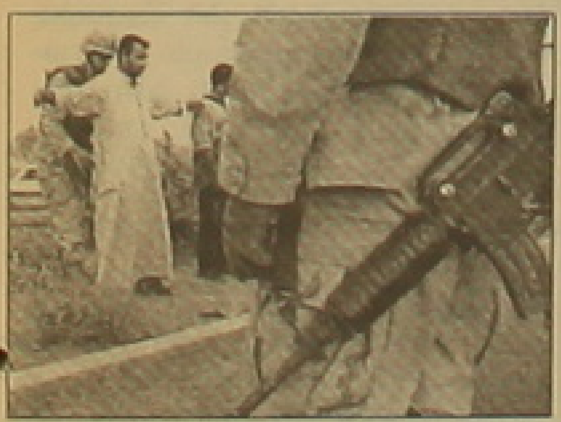

ռումբ արձակվեց: Վիրավորվեցին ավտոմեքենայի բոլոր 4 ուղեւոր զինվորները, որոնցից մեկը գիշերը մահացավ հիվանդանոցում:

Այսպիսով, պատերազմի պաշտոնական ավարտից ի վեր Իրաքում կոալիցիայի ուժերը ցարդ կորցրել են 84 զինվոր, որոնցից 73-ը՝ ամերիկացի: Նրանցից 30-ը զոհվել են թշնամական գործողությունների հետեւանքով, իսկ 43-ը՝ ոչ թշնամական պայմաններում (վթար, պատահական կրակոց եւ այլն):

Ամերիկացի մասնագետների կարծիքով, հակակոալիցիոն զինված գործողությունները հետզհետե ավելի կազմակերպված եւ «մասնագիտական» բնույթ են կրում:

Վերջին մի քանի օրերում Իրաքի տարբեր շրջաններում զոհվել են նաեւ արեւմտյան 2 լրագրողներ, ինչը հավելյալ ապացուցում է, որ այդ երկիրը վտանգավոր վայր է արեւմուտքցիների համար:

«Հետընտրական շրջանում շատ շեշտադրումներ փոխվել եւ փոխվելու են»

ՀՌԱԿ ատենապետն «Ազդակ» ակումբի հյուրն էր

«Մեր պետությունը կանգնած է լուրջ մարտահրավերների առջեւ: Հոկտեմբերին Ադրբեջանում կայանալիք ընտրություններից հետո ղարաբաղյան հարցը լուծելու փորձեր կարվեն», շաբաթ օրը «Ազդակ» ակումբում կայացած հանդիպմանը համոզմունք հայտնեց ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Նա չի բացառում նաեւ պատերազմի վերսկսման հնարավորությունը, սակայն, պայմանավորելով ոչ միայն Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ցանկությամբ, այլեւ տարածաշրջանում առկա հետաքրքրություններով:

Կապված Հայաստանի եւ Թուրքիայի հարաբերությունների վերջին զարգացումների հետ, սկսում է հնչել Հայոց ցեղասպանության հարցը: ՀՌԱԿ ատենապետի խոսքով, անհրաժեշտ է, որ խնդրի շուրջ հայաստանյան եւ սփյուռքյան կազմակերպությունները նույն սեղանի շուրջ նստեն, ընդհանրական կարծիքի բացա-

կայությունն անթույլատրելի է:

Ներքաղաքական իրավիճակի հետ կապված ավանդական կուսակցության ղեկավարը նոր մոտեցումներ չի հնչեցնում. խորհրդարանական ընտրություններից հետո արված հայտարարության մեջ կուսակցության մոտեցումը հստակ եւ որոշակի նշվում է. մեր երկրում արդար ընտրությունների համակարգի ձեւավորման կարեւորագույն քաղաքական խնդիր կա, այս մասին են վկայում 1995-ից մինչեւ օրս անցկացված ընտրությունները:

ԱԺ ընտրություններից հետո ավանդական կուսակցությունը կեցվածքային լուրջ տարբերություն ցուցաբերել չի պատրաստվում, այդուհանդերձ, հետընտրական շրջանում շատ շեշտադրումներ փոխվել եւ փոխվելու են: Իշխանությունների նկատմամբ կուսակցության դիրքորոշումը գերազանցապես պայմանավորված է նրանց վարած քաղաքականությամբ:

Անդրադառնալով սահմանադրական փոփոխությունների հանրաքվեին Ռուբեն Միրզախանյանը նշում է, որ առաջարկվող բարեփոխումներին հասարակությունը տեղյակ չէր՝ չտարվեց անհրաժեշտ աշխատանք: Տպավորություն է ստեղծվում, որ ուղղակի չկար բարեփոխումներն իրականացնելու ցանկություն:

Լրագրողներին հետաքրքրող հարցերից մեկն էլ վերաբերում էր Ռուսաստանի հայերի միության Հայաստանում իրականացվելիք ծրագրերին: Արդյոք չի՞ նվազել Արա Աբրահամյանի ակտիվությունը: ՀՌԱԿ ատենապետի խոսքով, աշնանը լայնածավալ ծրագրեր կիրականացվեն, կշարունակվի համագործակցման ծրագիրը, հոկտեմբեր-նոյեմբերին մի քանի տասնյակ դպրոցներում համակարգչային դասարաններ կբացվեն: Հոկտեմբերը կնշանավորվի եւս երկու կարեւոր իրադարձությունների անցկացմամբ՝ Հայաստանում կանցկացվեն Ռուսաստանի հայերի միության օրեր, Մոսկվայում տեղի կունենա Հայերի համաշխարհային նորաստեղծ միության հիմնադիր համագումարը:

Մ. Հ.

ԹՈՒՐՔ-ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՐՈՒՄ

Հյուսիսային Իրաքում ձերբակալվել են 11 թուրք զինվորներ

Վաշինգտոն-Անկարա հարաբերություններում հերթական լարվածությունն է ծագել շաբաթավերջին Հյուսիսային Իրաքում 11 թուրք զինվորականների ձերբակալությունից հետո: Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ մարտին թուրք-ամերիկյան հարաբերություններում լարվածության պատճառ էր դարձել Իրաքի դեմ 2-րդ ճակատ բացելու համար ամերիկացի 60 հազար զինվորների տարանցման մերժումը Թուրքիայի կողմից:

Ինչ վերաբերում է նոր միջադեպին, ուրբաթ օրը Սուլեյմանիա քաղաքում ամերիկացի 100 զինվորներ ներխուժել են Իրաքի թուրքմենական ճակատի կենտրոնակայան՝ ձերբակալելով երեք տասնյակ անձանց, այդ թվում 11 զինվորականների: Կասկածներ կային, թե նրանք մահափորձ են նախապատրաստում նավթառատ Քիրքուք քաղաքի քուրդ կառավարչի դեմ:

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդումների համաձայն, ձերբակալվածները կիրակի երեկոյան ազատ են արձակվել: Սակայն միջադեպն անհետեւանք չի անցել: Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլը 11 թուրք զինվորներին ներկայացված մեղադրանքներն անվանել է «հիմարություն», իսկ ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի հետ զրուցելիս դատապարտել է «երկու դաշնակից երկրների միջեւ ծագած աներեւակայելի գործը»:

Միջադեպը հերթական անգամ վկայում է, որ Հյուսիսային Իրաքի պատճառով Անկարան հակադրության մեջ է մտել քրդերի եւ ամերիկացիների հետ: Թուրք զինվորականները սկսել են բացեիբաց անհանգստություն արտահայտել այդ շրջանի կացության վերաբերյալ, որն իրենք համարում են իրենց «հետնաբակը»: Քիրքուքում քրդական կուսակցությունների կառավարումը եւ քրդական ինքնավար մարզում քաղաքի ընդգրկումը թուրքերին վախ են ներշնչում, թե քրդերը կարող են ապստամբել Թուրքիայում:

11 թուրքերի ձերբակալությունը, ինչպես նաեւ մեկ ամիս առաջ Թուրքիայից Իրաք մուտք գործած մարդասիրական բեռների շարասյան մեջ զենքի հայտնաբերումն Անկարային ուղղված նախազգուշացումներ որակելով, «Լիբերասիոն» թերթը գրում է, որ իրաքցի քրդերը հավասարիմ են ամերիկացիներին, մինչդեռ ՆԱՏՕ-ի վստահելի անդամ Թուրքիան ամեն ինչում չէ, որ ընդառաջում է ԱՄՆ-ին:

Հատկանշական է, որ այս տարի, առաջին անգամը լինելով, ԱՄՆ նախագահը շնորհավորական ուղերձ չի հղել ամեն տարի երկրում նշվող «թուրքական օրվա» առթիվ:

Գ. Ք.

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Նորագիրներ Վարդենիսում

Հուլիսի 5-ին աշխատանքային այցով Վարդենիս էր մեկնել ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը: Նպատակը՝ հետընտրական հանդիպումներն ու նորագիրների երդմնառություններն էին: Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության շարքերն ընդունվեցին եւս 21 հայրենասերներ, տալով երդում. «... Հանուն ազատության եւ հայրենիքի բոլոր սրբությունների՝ ծառայել ազգիս...»:

Երդմնառությամբ սկսվեց ՀՌԱԿ ղեկավարության հանդիպումը Վարդենիսի բնակչության հետ: ՀՌԱԿ

փոխատենապետը համառոտ ներկայացրեց կուսակցության անցած ուղին, հայրենանվեր եւ հայապահպան գործունեությունը, ինչպես նաեւ խոսեց ապագա անելիքների մասին: Մասնավորապես մայիսի 25-ին տեղի ունեցած ԱԺ ընտրությունների վերաբերյալ, ինչպես ՀՌԱԿ մյուս հանդիպումների շրջանակներում, այստեղ նույնպես այն որակվեց որպես քվեագողություն, եւ ժողովականներն իրենց ելույթներում նշեցին, որ մեծ հույսեր չեն կապում «կոալիցիայի» հետ, քանի որ այն արհեստական, միմյանց հանդեպ թշնամությամբ լցվածների միություն է:

Իսկ ինչ վերաբերում է ՀՌԱԿ-ին, ժողովականները նշեցին, որ պետք չէ հուսահատվել: Այսօրվանից պետք է պատրաստվել գալիք ընտրություններին եւ բոլոր մակարդակներում ունենալ սեփական թեկնածու, անկախ այն բանից, թե ստոր մարդիկ ինչ են ասում հեռուստաէկրանից, որը գնել են գրպանահատությամբ եւ հայրենակիցներին անվճար աշխատեցնելու ընթացքում հավաքած գումարներով:

Պիետրո Էրկոլե Ագո. Հայաստանում նկատվում է պարտավորությունները կատարելու ձգձգում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանում նկատվում է Եվրախորհրդի առջեւ ստանձնած մի շարք պարտավորությունների կատարման ձգձգում, որոնց պատճառը, թերեւս, վերջին շրջանում երկրում իրար հաջորդած ընտրություններն են: Այս մասին հայտարարեց ԵԽ Նախարարների կոմիտեի վերահսկող «Ագոյի խմբի» պատվիրակության ղեկավար Պիետրո Էրկոլե Ագոն, հուլիսի 7-ին, ՀՀ ԱԳՆ-ում կայացած ասուլիսում: «Թեկուզ որոշ պրոբլեմներով, սակայն ընտրություններն արդեն ավարտվել են: Հիմա կան մի շարք խնդիրներ, որոնք արագ պետք է լուծվեն», ընդգծեց պատվիրակության ղեկավարը:

Պատվիրակության այցն ընդհանուր առմամբ գնահատելով որպես արդյունավետ, Պիետրո Էրկոլե Ագոն նշեց, որ կան մի շարք պարտավորություններ, որոնց կատարման հարցում Հայաստանը թերացել է: Նա մասնավորապես առանձնացրեց մահապատժի վերացման, ընտրական բարեփոխումների եւ սահմանադրական փոփոխությունների իրականացման հարցերը: Ըստ նրա, Հայաստանում կայացած ընտրությունների ժամանակ հայտնաբերվել են Ընտրական օրենսգրքի մի շարք թերություններ, որոնք շուտափույթ շտկում են պահանջում: Պատվիրակության ղեկավարը հույս հայտնեց, որ հաշվի կառնվեն նաեւ Եվրախորհրդի առաջարկությունները:

Ագոյի գնահատմամբ, սահմանադրական փոփոխությունների հանրաքվեն ձախողվեց, սակայն այդ խնդիրը եւս մտնում է ԵԽ-ի առջեւ Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների մեջ եւ լուծում է պահանջում: Նրա հավաստմամբ, հայաստանյան իշխանություններն այդ խնդրի լուծման այլ տարբերակներ գտնելու պատրաստակամություն են հայտնել:

Պիետրո Էրկոլե Ագոն հայտնեց, որ պաշտոնատար անձանց հետ հանդիպումների ժամանակ քննարկվել է նաեւ «Նոյյան տապան» եւ «Ա1+» հեռուստաընկերություններին հաճախություն տրամադրելու հարցը: «Հատկապես «Ա1+»-ին եթեր տրամադրելը լուրջ առաջընթաց կլինի մամուլի ազատության տեսանկյունից», նշեց նա:

ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը նշեց, որ պատվիրակության հետ հանդիպմանը ներկայացվել են նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման գործընթացում վերջին զարգացումները, ինչպես նաեւ հայ-թուրքական երկխոսության արդյունքներն ու դրանց հնարավոր զարգացումները:

Ժակ Շիրակն ընդունեց Արա Աբրահամյանին

Սկիզբը՝ էջ 1

Հետո խոսք բացվեց բուն Ռուսաստանի գործերի մասին: Նախագահը պարոն Աբրահամյանին հարցուփորձ արեց Ռուսաստանի տնտեսական վիճակի, երկկողմ կապերի մասին: Պարոն Աբրահամյանը ոչ միայն ՌՀՄ նախագահն է, այլեւ մեր ամենահայտնի հասարակական գործիչներից մեկը, խոշոր գործարար, անբասիր հեղինակության տեր անձնավորություն, որը մեծ օրինավորությամբ է վարում գործերը: Ահա այսպես էլ անցավ ամբողջ զրույցը:

- Ալեքսանդր Ալեքսեեւիչ, հուլիսի 15-ին Յունեսկոյի կենտրոնակայանում Արա Աբրահամյանին հանձնվելու է խաղաղության դեսպանի անձնագիր: Այդ մասին նույնպե՞ս խոսվեց հանդիպման ժամանակ:

- Այո: Նախագահն Արա Աբրահամյանին շնորհավորեց այդ խոշոր իրադարձության առթիվ, քանի որ դա կարեւոր է թե Ռուսաստանի եւ թե Հայաստանի համար: Արա Աբրահամյանը հանդես կգա խաղաղության դեսպանի դերում: Հազվագյուտ այդ կոչումը շնորհելիս նկատի է առնվում թեկնածուների միջազգային կարեւոր դերը խաղաղության, կայունության ամրապնդման մեջ, մշակույթի ամրապնդման, երկրների կապերի զարգացման մեջ: Ժակ Շիրակն Արա Աբրահամյանին շնորհավորեց կոչման առթիվ, ափսոսանք հայտնեց, որ չի կարող նրան շնորհավորել հուլիսի 15-ին, քանի որ Ֆրանսիայի ազգային տոնից՝ հուլիսի 14-ից անմիջապես հետո նա մեկնելու է: Շիրակն ասաց, որ կոչումն, իհարկե, շնորհվում է ըստ արժանվույն, քանի որ պարոն Աբրահամյանի ինչպես հասարակական, այնպես էլ տնտեսական գործունեությունն արժանի է ամենայն դրվատանքի:

- Ալեքսանդր Ալեքսեեւիչ, հուսով եմ, որ հուլիսի 15-ին կհանդիպենք Փարիզում՝ խաղաղության դեսպանի անձնագրի հանձնման արարողության ժամանակ:

- Այդ արարողության ժամանակ ես որպես դեսպան կներկայացնեմ Ռուսաստանը, հպարտության զգացում ապրելով իմ համաքաղաքացու եւ հիանալի հայ բարեկամի համար: Ես վստահ եմ, որ նման զգացում կապրեն արարողության բոլոր մասնակիցները:

- Շնորհակալություն, մինչ հանդիպում Փարիզում:

Հարցազրույցը վարեց
ՏԱՄԱՐԱ ՊՈՒՇԿՈՎԱ
Մոսկվա

Ցավակցություն Ամենայն հայոց հայրապետին

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը խորապես ցավակցում է Ամենայն հայոց հայրապետ, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ կաթողիկոսին, քրոջ դստեր՝ ՏԱԹԵՒԻԿԻ անժամանակ մահվան կապակցությամբ:

Նմանապես, «**Ազգ**» օրաթերթի խմբագրությունը վշտակցում է Ամենայն հայոց հայրապետին՝ քրոջ դստեր, 20-ամյա Տաթեւիկի ողբալի մահվան կապակցությամբ: Խմբագրությունը ցավակցում է նաեւ Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ Գերշ. Եզրաս եպս. Ներսիսյանին եւ մյուս բոլոր հարազատներին:

ՍԴ-ն ընդունեց մի շարք ընտրախախտումներ, բայց...

Երեկ Սահմանադրական դատարանը շարունակեց խորհրդարանական ընտրությունների համամասնական ընտրակարգով «Արդարություն» դաշինքի ցուցակի մի շարք պատգամավորների ներկայացրած դիմումի քննությունը: Նիստը սկսվեց դիմող եւ պատասխանող կողմերի եզրափակիչ ելույթներով:

Դիմող կողմի ներկայացուցիչներն ընտրական համակարգում առկա խնդիրների եւ վիճակի համար մեղավոր համարեցին Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին: Ընդհանուր առմամբ ընդհանրացնելով եւ հակիրճ անդրադառնալով այս օրերին Սահմանադրական դատարանում ներկայացված նյութերին ու տեղեկություններին, դիմող կողմը եզրակացրեց, որ խորհրդարանական ընտրություններն ընթացել են ընտրական օրենսգրքի բազմաթիվ խախտումներով: Մասնավորապես օրենսգրքի խախտումներով են բաշխվել քվեաթերթիկները, խախտումներով են կազմել ընտրացուցակները: Էլի մի շարք խախտումներ, որոնք հիմք են հանդիսացել ընտրությունների արդյունքները կեղծելու համար:

Ըստ դիմող կողմի գնահատականների, զանգվածային ընտրախախտումներում կեղծվել է 400 հազարից ավելի ձայն: Ընդ որում, դրա մոտ կեսն իրականացվել է հօգուտ «Հանրապետական» կուսակցության: 70-80 հազարական կեղծված ձայներ են ստացել, դիմումատուի ներկայացմամբ, «Օրինաց երկիրն» ու Դաշնակցությունը: Քիչ ավելի պակաս կեղծված ձայների իր քանակն է ձեւավորել նաեւ Միավորված աշխատանքային կուսակցությունը:

Հասկանալի է, որ ըստ դիմումատուների ներկայացուցիչների, ընտրություններում առաջատար են եղել «Արդարություն» դաշինքը եւ «Ազգային միաբանությունը», որոնցից էլ հիմնականում գողացվել են ձայները:

Ըստ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ներկայացուցչի, ընտրությունները եղել են ոչ այնպիսին, ինչպես ներկայացնում է դիմող կողմը: Սրան ավելացվեց նաեւ, որ դիմումատուն հիմնականում քննադատում է օրենսդրական դրույթները: Մինչդեռ հասկանալի է, որ դրանք չեն քննության առարկան:

Ի վերջո, դիմող կողմն իր եզրափակիչ ելույթի ավարտին պնդեց դիմումում ներկայացված իր պահանջները, իսկ պատասխանող կողմն էլ՝ ընդհակառակը, եզրակացրեց, որ ընտրությունների արդյունքները պետք է մնան անփոփոխ:

Սահմանադրական դատարանը հեռացավ խորհրդակցական սենյակ: Քննության առնելով համամասնական ընտրակարգով խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ միակ դիմումը, դատարանը կայացրեց իր որոշումը, որը հրապարակեց ՍԴ անդամ Հրանտ Նազարյանը: Ըստ որոշման, Սահմանադրական դատարանը գտավ, որ Ազգային ժողովի ընտրությունների կազմակերպման վրա բացասաբար են ազդել ընտրական օրենսգրքի թերությունները: Դատարանն ընդունեց, որ եղել են ընտրակեղծիքներ եւ այս դեպքում անհրաժեշտություն կա ժամանակին ընտրակեղծիքները բացահայտելու եւ մեղավորներին պատժելու հարցերի կապակցությամբ անդրադառնալ օրենսդրական դրույթներին: Ըստ ՍԴ-ի, պետք է ավելի թափանցիկ լինեն այն տեղեկությունները, որոնք վերաբերում են նախընտրական շրջանում քարոզարշավների ֆինանսավորման համար ստեղծվող հիմնադրամների հետ կապված հարցերին: Դատարանը ընդունեց նաեւ, որ պետք է վերանայել ընդհանրապես ընտրական հանձնաժողովների կազմավորման գործընթացը, քանի որ ընտրական հանձնաժողովները խթան են հանդիսացել որոշ ընտրախախտումների իրականացման համար:

ՍԴ-ն արձանագրեց, որ անհրաժեշտություն կա ընտրական գործընթացները հանրորեն ավելի վերահսկելի դարձնելու համար: Որոշման մեջ նշվեց նաեւ, որ զանգվածային լրատվամիջոցները խախտել են հավասարության սկզբունքը, առկա են եղել լուսաբանման թերություններ:

Սահմանադրական դատարանը համաձայնեց նաեւ միջազգային դիտորդների այն եզրակացությանը, համաձայն որի, խորհրդարանական ընտրություններն, այնուամենայնիվ, դրական քայլ էին: Ինչեւէ, Սահմանադրական դատարանը որոշեց, որ դիմումատուի ներկայացրած ընտրախախտումների վերաբերյալ բացարկները բավարար հիմք չեն Ազգային ժողովի համամասնական ընտրակարգով ընտրությունների արդյունքներն անվավեր ճանաչելու համար:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Բեռլինյան խորհրդաժողովը քննարկել է Ցեղասպանության ճանաչման խնդիրները

Գերմանիայում գործող Ցեղասպանության ճանաչման հանձնախումբը (ՑՃՀ) հունիսի 28-29-ը Բեռլինում հրավիրված խորհրդաժողովում քննարկել է Գերմանիայի խորհրդարանում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հիմնահարցը, ինչպես նաեւ՝ այդ հարցում հանձնախմբի որդեգրած հետագա մարտավարությունը: Մեր թերթին հասցեագրած մամուլի հաղորդագրության մեջ Ցեղասպանության ճանաչման հանձնախմբի համանախագահ Ժիրայր Քոչարյանը հայտնել է, որ ՑՃՀ-ն 2000 թ.-ի ապրիլի 13-ին՝ 5000 եւ Ֆրանկֆուրտի «Ընդդեմ ցեղասպանության միությունը» Թուրքիայի քաղաքացիների 10000-ից ավելի ստորագրություններ հանձնեցին Բունդեսթագի խնդրագրերի հանձնախմբին:

2000 թ.-ի ապրիլի 5-ին Բունդեսթագը որոշեց խնդրագրի նկատմամբ դիրքորոշման իրավունքը փոխանցել արտգործնախարարությանը, որպեսզի Հայոց ցեղասպանության ճանաչման անհրաժեշտության հարցը պարզաբանվի «Գերմանիայի եւ Թուրքիայի դիվանագիտական հարաբերությունների շրջանակում, որը Գերմանիայի ժողովրդի պատկառելի մասի տեսակետն է»: Այսպիսով, խնդրագրի հարցը բարձրացավ կառավարության մակարդակ եւ, առաջին անգամ Գերմանիայի պատմության մեջ, դարձավ կառավարությունների երկկողմանի խոսակցության առարկա: Սակայն, 2001թ.-ի հոկտեմբերին գերմանական օրենսդիր մարմինը քննարկելով դիմումը հրաժարվեց պառլամենտական որեւէ որոշումից կամ դիրքորոշումից: Ըստ ՑՃՀ-ի համանախագահ դոկտ. Թեսա Հոֆմանի զեկույցի, Գերմանիայում Ցեղասպանության ճանաչումը ձախողելու հիմնական պատճառներն էին 2001 թ.-ի հունիսին պաշտոնապես հիմնված «Թուրք-հայկական հաշտեցման հանձնախմբի» ծավալած կարճատեւ ու անպտուղ գործունեությունը եւ 2001թ.-ի սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունը:

Հիմք ընդունելով ամերիկացի սոցիոլոգ Ռուդոլֆ Ռոմելիին, որը նոր ժամանակների ցեղասպանության ուսումնասիրության հիմնադիրներից է, ՑՃՀ-ն եկավ այն եզրակացության, որ «1900-1923 թ.թ. թուրքական տարբեր վարչակարգեր կոտորել են 3,5 մլն-ից մինչեւ 4 մլն 300 հազար հայերի, հույների, նեստորականների եւ այլ քրիստոնյաների»:

Իր ողջույնի խոսքում Գերմանիայում ՀՀ դեսպան Կարինե Ղազինյանն ընդգծեց, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականության հիմնական խնդիրներից մեկն է, եւ իր կառավարությունն այս հարցում Սփյուռքի հետ համագործակցում է: Հայաստանի Հայ դատի կենտրոնական գրասենյակի եւ Մյունխենի հայկական հարցերի հաստատության տնօրեն դոկտ. Էդուարդ Հովհաննիսյանն իր ելույթում շեշտեց, որ Ցեղասպանության ճանաչումը կամ դատապարտումը միայն բարոյական հարց չէ, այլ նաեւ՝ քաղաքական պահանջների գոհացում: Ելույթ ունեցավ նաեւ աստվածաբան, ավետարանական, Բեռլինի կաթողիկե եկեղեցու հաստատության մշակութային բաժնի պետ Մանֆրեդ Ռիխտերը:

Հայաստանից, Շվեյցարիայից եւ Գերմանիայից ժամանած համագումարի մասնակիցները բուռն ու կառուցողական քննարկման մթնոլորտում հաստատագրեցին շարունակել Հայոց ցեղասպանության ճանաչման ուղղությամբ աշխատանքները: Խորհրդաժողովին մասնակցեցին նաեւ արամեական քրիստոնյաների եւ պոնտոսահույների ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ՝ մարդու իրավունքների պաշտպան գերմանաբնակ թուրք ներկայացուցիչներ:

ՍԵՄԻՆԱՐ-ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակություն, բանկային համակարգ եւ մամուլ

Թերեւս առաջին անգամն էր, որ պետական մի հիմնարկ, այս պարագայում՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկը, առանց տեղական կամ միջազգային դրամաշնորհի, Հայաստանում կազմակերպել էր սեմինար-խորհրդակցություն, այն էլ այդքան կարեւոր թեմայի՝ «Բանկային եւ տնտեսական բարեփոխումներ. Անցման շրջանում տնտեսական նոր հարաբերությունների նկատմամբ հասարակական կարծիքի ձեւավորման խնդիրները» հարցի շուրջ: Եվ հավանաբար դա էր պատճառը, որ 2 օր ԿԲ-ի Ծաղկաձորում գտնվող մասնաշենքում ֆինանսական պատասխանատուների, բանկիրների եւ լրատվական ոլորտի ներկայացուցիչների միջեւ շահագրգիռ խոսակցություն, քննարկում ու բանավեճ տեղի ունեցավ վերոհիշյալ թեմայի եւ հարակից բազմաթիվ հարցերի շուրջ:

Սեմինարի առաջին օրը՝ հուլիսի 5-ին, ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանի «Տնտեսական եւ բանկային ռեֆորմների հասարակական ընկալումը, առկա հիմնախնդիրները» վերնագրով բացման զեկույցից հետո Հայաստանի բանկերի միությունից խոսեց նախկին նախարար Արմեն Եղիազարյանը, որին հաջորդեցին «Ազգի» գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանի, HSBC բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ Արարատ Ղուկասյանի, ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության վարչության պետ Աշոտ Մկրտչյանի եւ վարչության աշխատակից Վահագն Գրիգորյանի, «Առկա» լրատվական գործակալության տնօրեն Կոստանդին Պետրոսովի, «Ռեսպուբլիկա Արմենիի» օրաթերթի խմբագրի տեղակալ եւ «Գոլոս Արմենիի» օրաթերթի տնտեսական մեկնաբան Աշոտ Արամյանի, ԿԲ մամուլի քարտուղար Զառա Բարսեղյանի, «Կայմ» հեռուստաընկերության տնօրեն Ավետիս Բերբերյանի եւ «Շարմ» հոլդինգի մեդիա-տնօրեն Տիգրան Սաֆարյանի զեկուցումները: Յուրաքանչյուր զեկուցմանը հաջորդում էին աշխույժ քննարկումներ:

Հաջորդ օրվա սեմինար-խորհրդակցությունը սկսվեց ԿԲ բանկային մեթոդաբանության եւ վերլուծությունների վարչության պետ Դավիթ Սարգսյանի «Առեւտրային բանկերի թափանցիկության ապահովմանն ուղղված պահանջները» թեմայով զեկուցմամբ, որին հաջորդեցին «Դելովոյ էքսպրես» թերթի գլխավոր խմբագիր Է. Նաղդալյանի, ԿԲ իրավաբանական վարչության պետ Փիրուզ Բաղալյանի, «Յունիբանկ» ԲԲԸ գործադիր տնօրեն Վարդան Աթայանի եւ «Արմինֆո» լրատվական գործակալության տնօրեն Էմմանուել Մկրտչյանի ելույթները, որոնք նույնպես ուղեկցվեցին քննարկումներով, մտքերի փոխանակմամբ եւ, երբեմն, մտքերի բախմամբ:

Վերջում արդյունքներն ամփոփեց ԿԲ նախագահ Տ. Սարգսյանը: Նա հաստատեց, որ թեեւ Հայաստանի համար կարեւորագույն ռեֆորմներ են տեղի ունենում, սակայն լրջագույն խնդիրներ կան դրանց հասարակական ընկալման հարցում, ինչը պահանջում է բարոյահոգեբանական մթնոլորտի առողջացում, դեպի պետությունը հասարակական վստահության վերականգնում: Նման պայմաններում խիստ մեծանում է մամուլի դերը: Սակայն մեզանում զանգվածային լրատվական միջոցները, ի տարբերություն բանկային համակարգի, չունեն կորպորատիվ կազմակերպվածություն եւ, մյուս կողմից, քիչ է թիվը ֆինանսագետ-լրագրողների, ինչը դժվարացնում է դերակատարումն այս բնագավառում, մանավանդ պարզվում է, որ մամուլը նույնպես դժվարություններ ունի հասարակության վստահության հարցում: Մյուս կողմից, մենք արդյունավետ չենք օգտագործում ժամանակակից գովազդի եւ PR ծառայությունների առավելությունները: Նախնական պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց հետագայում նոր սեմինար հրավիրել, այս անգամ առեւտրային բանկերի ավելի լայն մասնակցությամբ:

Հ. Ա.

Լրագրողները փակ դռան հետեւում

Նոր քաղաքապետն արգելեց նրանց մասնակցել ամենշաբաթյա խորհրդակցությանը

Երվանդ Զախարյանը Հայաստանի երրորդ անկախ հանրապետության մայրաքաղաքի 8-րդ քաղաքապետն է: Այսինքն՝ 1991 թ.-ից առ այսօր ընդամենը 12 տարվա կենսագրություն ունեցող մեր երկիրը թաշկինակի արագությամբ փոխել է քաղաքապետներին: Համբարձում Գալստյան (1990-92 թթ.), Վահագն Խաչատրյան (1992-96), Աշոտ Միրզոյան (1996), Վանո Սիրադեղյան (1996-98), Սուրեն Աբրահամյան (1998-99), Ալբերտ Բազեյան (1999-2001), Ռոբերտ Նազարյան (2001-2003): Այդ քաղաքապետներից ամենաերկարակյացը Վահագն Խաչատրյանն էր (3 եւ կես տարի), ամենակարճատեւ կենսագրությամբ հիշատակելի դարձավ Աշոտ Միրզոյանը: Քաղաքագլուխների այս մշտափոփոխ տեսականին հայելային անդրադարձն է վերիշխանական կուլիսների մշտական մասնատվածության ու անկայուն իրավիճակի:

Լրագրողների հանդեպ վերաբերմունքը եւս այս կամ այն պաշտոնյայի կերպարի բնութագրիչներից է: Ոմանք նախընտրում են մտերմիկ հարաբերություններ պահպանել նրանց հետ, ոմանք էլ՝ պարզապես գործ չունենալ: Նորանշանակ քաղաքագլուխը երեւի վերջիններից է: Հայտնի չէ, թե կադրային հնարավոր ու անհնարին ինչպիսի տեղաշարժեր են սպասվում քաղաքապետարանում, բայց նոր քաղաքագլուխը դեղին քարտ առաջինը լրագրողներին ցույց տվեց: Ամենաշաբաթյա խորհրդակցության ժամանակ քաղաքագլուխը պարզապես արգելեց լրագրողների մասնակցությունը: Զանցառվեց նույնիսկ «Հայլուրի» թղթակիցը, որ սովորաբար արտոնյալ վիճակում է: Ալ. Բազեյանի ժամանակներից եկած ավանդույթով ամենատարբեր ԶԼՄ-ների, հեռուստատեսության ու ռադիոընկերությունների լրագրողներն ամենաշաբաթյա դիսպետչերականների մշտական մասնակիցներն էին: Դա, անշուշտ, հնարավորություն էր տալիս քաջատեղյակ լինել քաղաքային տնտեսության անցուդարձերին եւ հավաստի ինֆորմացիա մատուցել: Ի՞նչ է մտադիր թաքցնել լրագրողներից նոր քաղաքագլուխը:

Կ. Դ.

Այնուամենայնիվ ինչ-որ բանի հասավ

Երեկ, վաղ առավոտյան քաղաքապետարանի առաջին այցելուներից մեկը Ջիվանի փողոցի թիվ 12 շենքի բնակիչ Արեգնազ Մանկարյանն էր: Մտադրվելով նվաճել նոր քաղաքապետին առաջինը ներկայանալու իրավունքը, նա, անկասկած, ակնկալում էր նաեւ երկար ձգձգվող իր խնդրի լուծումը: Այն ներկայացնելու համար, սակայն, շատ տարօրինակ միջոց էր ընտրել. մինչ քաղաքագլուխը վարում էր իր առաջին դիսպետչերականը, տիկինը միջանցքում բարձրաձայն ողբ ու կոծ էր բարձրացրել: Իզուր խուճապահար ոստիկաններն ու քաղաքապետարանի մանր ու միջին պաշտոնյաները ջանում էին հանգստացնել նրան: Տիկինը միայն ու միայն քաղաքապետին էր ուզում տեսնել: Փորձեցինք պարզել, թե ի՞նչ է եղել:

9-րդ հարկի նույն հարթակի բնակիչ տիկնոջ հարեւանը տանիքում, նրա գլխի վերեւում ձեղնահարկ է կառուցել, կից խորովածանոցով ու ծաղկանոցով: Կինը բողոքում է իր տուն լցվող անձրեւաջրերից, իր առաստաղի «քրքրվելուց», խորովածային կերուխումի ընթացքում հրդեհի վտանգից եւ պարզապես իր գլխավերեւի տարածքն առանց իր կարծիքը հարցնելու զբաղեցնելու ապօրինությունից: Իր ասելով, արդեն 3 տարի տարբեր դռներ է թակում, բայց բոլորը խաբում են ու ճանապարհ դնում: Լաց ու կոծի մեջ, տիկինն, այնուամենայնիվ, մատնեց հիմնական մտահոգությունը՝ վաղը չէ մյուս օրը ես էլ կուզենամ էդ մասը սարքել, էդ իմ երեխու տունն է...

Այնուամենայնիվ, համառ տիկնոջն այդպես էլ չհաջողվեց տեսնել քաղաքապետին: Ոստիկաններն ու պատահարին ներկա քաղաքապետարանի պաշտոնյաները չուզեցին հենց առաջին օրը նոր շեֆին տհաճություն պատճառել, իսկ Մալաթիա-Սեբաստիայի թաղապետն ու քաղաքապետարանի ճարտարապետական վերահսկողության պետը խոստացան հենց այսօր վաղ առավոտից զբաղվել տիկնոջ խնդրով եւ նրա հետ նույնիսկ տանիք բարձրանալ: Այնուամենայնիվ տիկինն ինչ-որ բանի հասավ:

Կ. Դ.

Դեբեդում թունավորում չի եղել

«Ազգ» օրաթերթի հուլիսի 5-ի համարում տպագրվել է լրատվություն, որ Դեբեդ գետում լողացող չորս երեխաներ հունիսի 28-ին տեղափոխվել են հիվանդանոց՝ մաշկի ցանով, սրտխառնուքով եւ թունավորման այլ նշաններով: Ըստ հիշյալ լրատվության՝ Ալավերդու բնակիչները կարծում են, որ թունավորումն առաջացել է «Էյ Սի Փի» ընկերության Դեբեդից ոչ հեռու գտնվող մկնդեղի թափոնների գերեզմանոցից թույնի՝ անձրեւաջրերի հետ գետ լցվելու հետեւանքով:

Ինչպես տեղեկացանք ընկերության ընդհանուր հարցերով վարչության պետ Անդրանիկ Ղամբարյանից՝ թափոններն անհրաժեշտ չափով վնասազերծված են եւ չեն թունավորում գետի ջուրը:

«Ալավերդու հիվանդանոց» ՊՓԲԸ-ի տնօրեն Համլետ Շահինյանը հավաստիացրեց, որ թունավորման նշված ախտանշաններով այդ եւ հետագա օրերին երեխաների չեն ընդունել բուժհիմնարկ: Ալավերդու համաբուժարանի տնօրեն Սվետլանա Քառյանը, մաշկավեներոլոգ Սերգեյ Նազարյանը եւս հավաստեցին, որ նման բողոքներով երեխաներ չեն դիմել: Նույնը հավաստեցին քաղաքամասային բժիշկները եւ քաղաքի հիգիենիկ ու հակահամաճարակային հսկողության կայանի պետ Հայկազ Ամիրաղյանը:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

«Ջվարթնոց» տանող ճանապարհն անգամ «փշոտ» է

«Ջվարթնոց» օդանավակայանն ու ամեն ինչ ուղղակիորեն, չգիտես ինչու, կապված են մարդկանց գրպանի պարունակության հետ: Ընդ որում, այդ պարունակության որոշ չափով պակասելու դեպքում պակասեցվածն անօրինական կերպով հայտնվում է մեկ այլ անհատի գրպանում՝ լրացնելով այնտեղ, մեծ

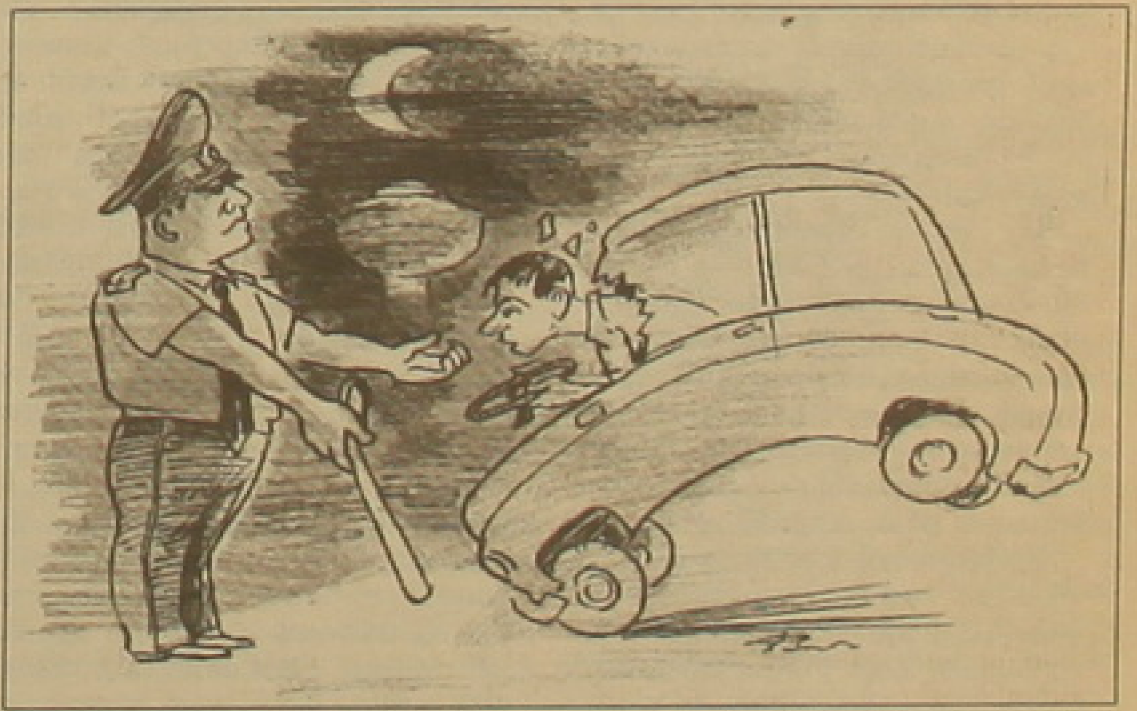

մասամբ ապօրինաբար, հայտնված պարունակությունը:

Օրերս դարձյալ դժբախտություն ունեցանք գնալու «Ջվարթնոց» օդանավակայան: Այս անգամ դժբախտությունը սկսվեց մինչեւ օդանավակայան հասնելը: Փարաքարի ավտոտեսչության կետի մոտ կանգնած ավտոտեսուչին «Ջվարթնոց» գնացող մեքենաները կանգնեցնելու համար ճանապարհային երթեւեկության որեւէ խախտում պետք չէ:

Պետավտոտեսուչն արդեն իսկ կանգնեցված մի քանի այլ մեքենաներին զուգահեռ, կանգնեցրեց նաեւ մեր մեքենան եւ, վարորդից փաստաթղթեր պահանջելու փոխարեն, լրիվ անօրինական պահանջ ներկայացրեց:

Ամբողջապես հասկանալի է, որ չվերթերին առնչվող ամեն ինչ գին ունի, բայց դա չի նշանակում, թե անգամ անհամություն անելիս կարելի է անցնել բոլոր սահմանները:

Այլ դեպքերում պետավտոտեսուչները գոնե ձեւի համար ինչ-ինչ փաստաթղթեր են պահանջում, մի քանի խախտումներ են վերագրում վարորդներին, երբեմն էլ արձանագրություններ են կազմում: Մինչդեռ Փարաքարի ՊԱՏ կետում, հատկապես երեկոյան ուշ ժամերին, պետավտոտեսուչը չի ընկնում ձեւականությունների հետեւից՝ նախընտրելով գործել ավելի անմիջական տարբերակով:

Սա ընդամենը սովորական մի օրինակ է այնպիսի մի համատարած երեւույթի, որը հատուկ է ողջ պետական համակարգին: Մինչդեռ հակակոռուպցիոն պայքարի կարեւորությունը եւ անհրաժեշտությունը «թմբկահարում» են բոլորը՝ բոլոր հնարավոր ամբիոններից: Եվ որպես արդյունք ունենք այն, ինչ ունենք: Ընդ որում, ունեցածի մեջ բացարձակապես հնարավոր չէ հայտնաբերել որեւէ երեւույթ, որ թեկուզ շատ հեռավոր ձեւով պատասխանատվություն հիշեցնի:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հարկային վնաս ցույց տալու հիմնական նպատակը շահութահարկից խուսափելն է

Ժամանակն է լրջորեն զբաղվելու այս խնդրով

Երեք օր անընդմեջ պաշտոնական մամուլում հրապարակվում էր 2002 թ. 1 մլն դրամից ավելի հարկային վնաս հայտարարագրած հարկ վճարողների ցանկը։ Ի վերջո պարզվեց, որ 801 ձեռնարկություններ Հայաստանում աշխատում են վնասով։ Վնասի ընդհանուր չափը մոտ 200 մլրդ դրամ է կազմում։ Հայաստանյան իրականությանն անծանոթ մարդու առաջին իսկ տպավորությունն այս ցուցանիշներից այն կլինի, որ մեր տնտեսությունը սրընթաց գահավիժում է։ Իսկ եթե նրան ասեն, որ տվյալ տարում Հայաստանը շուրջ 13 տոկոս տնտեսական աճ է ունեցել, հաստատ կմտածի, որ իր հետ չար կատակ են անում։ Սակայն փաստը մնում է փաստ՝ տնտեսական աճը համատեղվում է ահռելի վնասներ հայտարարագրած հարյուրավոր ձեռնարկություններով։

Ընթերցողին, անշուշտ, կհետաքրքրի, թե ովքե՞ր եւ ի՞նչ նկատառումներով են վնաս ցույց տալիս։ Վնաս հայտարարագրելու ձգտում ունեն բոլոր տնտեսվարողները՝ «տանիք» ունեն, թե՞ չունեն, խոշոր հոլդինգներ կամ խմբեր են, թե փոքր ձեռնարկություններ, առեւտրական օբյեկտներ են, արտադրական, թե բանկեր կամ հիվանդանոցներ, պետական են, թե մասնավոր։ Հարկային վնաս ցույց տալու գլխավոր նպատակը շահութահարկի վճարումից խուսափելն է։ Ճիշտ է, հանուն արդարության հարկ է նշել, որ կան բազմաթիվ ձեռնարկություններ, որոնք իսկապես վնասով են աշխատում։ Սակայն դա ամենեւին էլ արդարացման միջոց չէ, քանի որ վատ կառավարման պատճառով է նման իրավիճակ ստեղծվել։ Այս ձեռնարկությունները խոչընդոտում են առողջ ձեռնարկությունների գործունեությանը եւս։

Վնաս հայտարարագրածների մյուս մասը դա բացատրում է կատարված ներդրումներով, որոնց վերադարձից հետո սկսվում է շահույթ հաշվարկվել։ Օրենքը հնարավորություն տալիս է ներդրումներին հաջորդող առաջին տարիներին ծածկել վնասը, բայց իրականում այդ տարիներն անընդհատ ավելանում են, եւ չի երեւում վերջը, թե ե՞րբ են սկսելու շահութահարկ վճարել։ Բերենք մի քանի օրինակներ՝ Երեւանի ոսկերչական գործարան, «Կոտայք» գարեջրի գործարան, Արարատի ոսկու արդյունահանման գործարան, Երեւանի ալրաղաց, «Ջերմուկ գրուպ», «Կոկա-կոլա բոթլերս Արմենիա», «Ռոյալ-Արմենիա», «Վեդի ալկո», Երեւանի համակցված կերերի գործարան, «Արաքս», «Զվառատ» թռչնաֆաբրիկաներ, «Բարի լոտո», «Ինտերմոտոր Արմենիա», «Եվրամոտորս», «Սիլ-կոնցեռն», «Բարի սամարացի» եւ այլն։ Սրանցից որին հարցնես, կասեն՝ մի քանի միլիոն դոլար ներդրումներ ենք կատարել եւ դեռեւս շահույթ չենք ստանում։ Միամիտների համար նախատեսված այս պատասխանին, բնականաբար, քչերն են հավատում։ Սակայն ապացուցել, որ նրանք պարզապես խուսափում են շահութահարկ վճարելուց ուռճացված ծախսեր ցույց տալով, գործնականում անհնար է։ Դա կարող են պարզել միայն հարկային մարմինները։ Այդ նպատակով ստեղծվեցին հատուկ հանձնաժողովներ, որոնց գործունեությունը քիչ թե շատ հաջող եղավ ընդամենը մեկ տարի։ Հիշեցնենք, որ նախորդ տարի հարկային վնաս հայտարարագրածների թիվը փոքր-ինչ նվազ էր, բայց հարկային վնասի չափը մոտ 95 մլրդ դրամ էր, ինչը մոտ 50 մլրդ դրամով պակաս էր նախորդ տարվա ցուցանիշից։ Այս տարի այդ գումարը դարձյալ կտրուկ ավելացավ։ Անհասկանալի մնաց, թե ինչո՞ւ էին ստեղծվել հատուկ հանձնաժողովները եւ ընդհանրապես հարկային ծառայության մի քանի հազար աշխատակիցներն ինչի՞ համար են աշխատավարձ (որն, ի դեպ, հուլիսի 1-ից բարձրացվեց) ստանում։

Անցյալ տարի նույն խնդիրը բարձրացրինք։ Անցավ մեկ տարի, բայց հարկային ծառայությունը որեւէ կերպ չանդրադարձավ այս հարցին։ Թերեւս այստեղ օրենսդրության փոփոխության կամ հարկային վարչարարության խստացման խնդիր կա։ Հարկային ծառայության պետի տեղակալն այն ժամանակ կարծիք հայտնեց, որ օրենքի փոփոխության անհրաժեշտություն չկա եւ գործող օրենսդրությունը հնարավորություն տալիս է խնդիրը կարգավորելու։ Ժամանակը ցույց տվեց հակառակը։ Գուցե այժմ կգիտակցվի օրենքի փոփոխության անհրաժեշտությունը։ Հարկային ծառայության արդեն նախկին պետին առաջարկել էինք առանձին-առանձին հրապարակել չհիմնավորված ծախսեր ներկայացնողների եւ իսկապես վնասով աշխատողների անվանումները։ Պատասխանն էր՝ կքննարկենք։ Հասկանալի է, որ ոչինչ էլ չի քննարկվել։

Կարծում ենք, որ ժամանակն է իսկապես լրջորեն խորհելու այս խնդիրը լուծելու մասին, եթե կառավարությանը հետաքրքրում է։ Իսկ որ որոշակի լուծումներ կգտնվեն, անկասկած է։ Ի վերջո հեծանիվ հայտնագործելու կարիք չկա, եւ գոյություն ունի միջազգային փորձ։ Պարզապես ցանկություն է անհրաժեշտ, ինչի բացակայությունն իշխանությունների մեջ մեր զարգացման գլխավոր խոչընդոտն է։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ձեյթունի ուսանողական հանրակացարաններ. վեճը շարունակվում է

Վերջերս շատ ծեծված եւ արդեն մեծ աղմուկ հանած Ձեյթունի ուսանողական հանրակացարանների թեմային մամուլն անդրադարձել է։ Սակայն, մեր կարծիքով, ընդհանուր պատկեր դեռ չի ներկայացվել։ Ուսանողների օգնության եւ խորհրդատվության խնդրանքով դիմեցին մեր հասարակական կազմակերպությանը, եւ մենք ընթերցողներին ենք ներկայացնում մեր ուսումնասիրությունները «Ձեյթուն» ուսումնական ավան» հիմնադրամի վերաբերյալ, որի հիմնադիրն է Հայաստանի Հանրապետությունը։

Ըստ «Ձեյթուն» ուսումնական ավան» հիմնադրամի կանոնադրության, հիմնադրամը, որն իրավաբանական գրանցում է ստացել 2001 թ. ապրիլի 3-ին, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն է, եւ այդ նույն կանոնադրությամբ հիմնադրամի նպատակների մեջ մտնում են հետեւյալ կետերը՝

ա. հանրակացարանաբնակ ուսանողների սոցիալ-կենցաղային պայմանների բարելավում.

բ. համապատասխան պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցելով հանրակացարանաբնակ ուսանողների համար մարզական եւ մշակութային միջոցառումների ծրագրերի իրականացում.

գ. առավել բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած հանրակացարանաբնակ ուսանողների խրախուսում եւ ֆինանսական օժանդակության կազմակերպում։

Այդ նույն կանոնադրությունը հաստատում է. հիմնադրամը պարտավոր է ամեն տարի հրապարակել հաշվետվություն իր սեփականությունը հանդիսացող գույքի օգտագործման մասին։ Նաեւ առնվազն տարին մեկ անգամ պետք է կատարվեն աուդիտորական ստուգումներ անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից։

Թե ինչքանով է հիմնադրամը կարողանում օգնել ուսանողների սոցիալ-կենցաղային պայմանների բարելավմանը կամ մարզական ու մշակութային միջոցառումների իրականացմանը դժվարանում եմ ասել, սակայն վերջին մեկ ամսում ուսանողների եւ հիմնադրամի միջեւ ծագած խնդրի շուրջ զբաղվելով, ուսանողները ստուգարքների ու քննությունների պատրաստվելու համար անգամ ժամանակ չեն գտնում։

Թե քանի անգամ է հիմնադրամը տարեկան հաշվետվություն հրապարակել եւ անկախ աուդիտորական ստուգման ենթարկվել, նույնպես դժվարանում եմ ասել, սակայն երբ ուսանողները հարցրին այդ մասին ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունում, ոմանք անգամ զարմացան լսելով։

Բայց որ հիմնադրամի սեփականությունը հանդիսացող Ձեյթունի ուսանողական հանրակացարանի ութ մասնաշենքերից միայն երեքն է մնացել հիմնադրամին, հստակ կարող եմ ասել։ Իսկ թե ինչպես այդպես եղավ, թողնում եմ ընթերցողի դատին եւ չեմ ուզում շահարկել արդեն ծեծված նյութեր, միայն նշեմ, որ 7-րդ մասնաշենքը, որը տարբերվում է մյուս մասնաշենքերից սենյակների լվացարաններով, բժշկական համալսարանը վերանորոգել է եւ զգալի գումարով տրամադրում է իր արտասահմանցի ուսանողներին։

Ճիշտ է, անկախ աուդիտորների արդյունքները մենք չունենք, սակայն դժվար չէ մոտավոր պատկերացում ունենալ հանրակացարանների տնտեսական գործունեության վերաբերյալ, եթե մի քանի փաստ նշենք։ Ասենք, օրինակ՝ ԿԳ նախարարության աշխատակիցն ուսանողների հետ հանդիպման ժամանակ, ըստ «Առավոտ» թերթի թղթակցի, ասել է. «90 տոկոսը մենակ է ապրում սենյակներում, դրա համար էլ պարտքեր են կուտակվում, մի երեխան վառում է նույն էներգիան, ինչը 2-ը կվառեն։ Այդ է պատճառը, որ այսօր ուսավանը պարտքերի մեջ է»։ Երեւի նա անտեղյակ է, որ ամեն սենյակ ունի իր էլեկտրական հաշվիչը եւ առանձին սպառող է համարվում, պարտք ունենալու դեպքում էլեկտրականությունն անջատվում է մյուս բնակելի շենքերի բնակարանների նման։ Իսկ արդեն ուրիշ հարց է, որ բացի դրանից հանրակացարանն ունի ընդհանուր հաշվիչ եւ որ հանրակացարանից բազմաթիվ օդում ճոճվող էլեկտրական հաղորդալարեր են ուղղորդվում դեպի դիմացի մայթի խանութներն ու սպառման օբյեկտները, որ ամեն մի հանրակացարանի հասարակ պաշտոնյա մի քանի կահավորված սենյակ ունի հանրակացարանում եւ շատերի ընտանիքներն այդտեղ են ապրում։ Սենյակում մենակ ապրող ուսանողները վճարում են երեք անձի համար, իսկ արդեն ուրիշ հարց է, ինչքանն է գրանցվում։ Ասում են՝ հանրակացարանն առաջին հարկերում ունի ոչ բնակելի, չկահավորված մեծ տարածքներ, որոնք կարող է վարձով տալ, սակայն դրա համար էլ չկա մշակված կարգ, որը փաստում է նախկին մի բնակիչ. նա ցանկացել է վարձել տարածքը եւ հանդիպել է քմահաճ վերաբերմունքի, կամայական գների առաջարկի՝ առանց պայմանագրի մասին խոսելու։ Եվ ընդհանրապես ուսանողները հաճախ են բողոքում ադմինիստրացիայի քմահաճ վերաբերմունքից։

Հիմնադրամի կառավարման բարձրագույն մարմինը հոգաբարձուների խորհուրդն է, որի կազմում ընդգրկվում են մեկական ներկայացուցիչ ՀՀ ԿԳ նախարարությունից, ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության եւ սպորտի (արդեն առանց սպորտի) նախարարությունից, Համահայկական երիտասարդական հիմնադրամից, ինչպես նաեւ այն պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններից, որոնց տնօրինությանն են հանձնվել առանձին հանրակացարանային մասնաշենքեր եւ հարկաբաժիններ։ Հանրակացարանի ուսանողները վկայում են, որ հոգաբարձուների խորհրդի ոչ մի անդամի, ոչ մի բուհի ռեկտորի եւ ոչ մի բուհի ուսխորհրդի նախագահի չեն տեսել իրենց ուսավանում։ Եթե պետական բուհերի ղեկավարման գործում ուսանողները եւ ուսանողական խորհուրդները 25 տոկոս մաս ունեն, ապա Ձեյթունի ուսանողական հանրակացարանների ղեկավարման մասին անգամ լիարժեք տեղեկություն չեն կարողանում ստանալ ուսավանի ուսանողները եւ ուսանողական խորհուրդը։ Այժմ էլ պայմանագիր է կնքվել բժշկական համալսարանի հետ 5-րդ մասնաշենքի վերանորոգման վերաբերյալ։ Ուսանողների ընդվզումներին եւ բողոքներին ի պատասխան ԿԳ նախարարությունը պատասխանել է մի գրությամբ, որով ասվում է, որ կազմվում է հանձնաժողով այդ հարցի ուսումնասիրության համար, որում պետք է ընդգրկվեր ուսավանի ուսխորհրդից ներկայացուցիչը։ Ինչեւէ, ըստ ԿԳ նախարարության տված տվյալների, հանձնաժողովը ձեւավորվել է, սակայն առանց ուսավանի ուսանողների ներկայացուցչի, եւ հանդես է եկել իր առաջարկություններով, որը ոչնչով չի տարբերվում նախկիններից։ «Հանձնաժողովն», ինչպես ուսանողներն են հավաստիացնում, պատրվակ է ժամանակ շահելու համար, քանի որ ուսանողների շարքերը կնվազեն քննական շրջանի ավարտին։ Ասում են իբր բժշկական համալսարանը մյուս բոլոր բուհերին առանձին-առանձին խոստացել է երկուական կամ մեկական հարկեր։ Իսկ մեկ ուրիշ աղբյուր, որն ավելի իրատեսական է, տեղեկացնում է, թե բժշկականի վերանորոգումից հետո կօգտագործի երեք հարկը միայն, իսկ մնացածը հետ կտա մյուս բուհերի ուսանողներին։ Նախ ասեմ, որ ըստ ԿԳ նախարարության տված տվյալների, 5-րդ մասնաշենքում ներկայումս ապրում են բժշկական համալսարանի ընդամենը 11 ուսանողներ, որը կես հարկ չի լրացնում, եթե ապրեն առանձին-առանձին, իսկ մնացած սենյակներում եւ հարկերում ապրում են այլ բուհերի ուսանողներ, որոնց հետագա բնակվելու վայրը եւս անձամբ դժվարանում եմ ասել։ Ուսանողներն այն կարծիքին են, որ եթե անգամ իրենց ապահովեն սենյակներով, ապա իրենցից հետո բժշկական համալսարանն այլ բուհի առաջին կուրսի ուսանողին սենյակ չի տրամադրի եւ փոխարենը կտրամադրի իր բուհի ուսանողին (այստեղ նշենք, որ լավ վերանորոգված հանրակացարանի պահանջ միշտ կլինի բժշկական համալսարանում՝ նկատի ունենալով արտասահմանցի ուսանողներին)։ Այսպիսով, ինչպես ուսանողներն են ասում՝ չորս տարի հետո բժշկական համալսարանը կունենա «մաքուր» 5-րդ մասնաշենք։ Իսկ թե ինչ գներ կգործեն այնտեղ՝ այնքան էլ դժվար չէ պատկերացնել։

ՀՀ ԿԳ նախարարը վերջին մամլո ասուլիսում ասաց, որ Ձեյթունի հանրակացարանի 4-րդ, 5-րդ եւ 6-րդ մասնաշենքերում ապրում են համապատասխանաբար՝ 151, 158, 231 ուսանողներ։ Ուսանողների վկայությամբ, 4-րդ մասնաշենքի մեկ հարկից ավելին հրդեհի պատճառով շարքից դուրս է եկել։ 4-րդ մասնաշենքում բնակվում են բժշկական համալսարանի արտասահմանցի ուսանողներ (հիմնականում հնդիկներ), որոնցից ամեն մեկը բնակվում է մեկ առանձին սենյակում, ոմանք անգամ 2 սենյակ են զբաղեցնում։ Արտասահմանցիները վճարում են կրկնակի։ Եվ ընդհանրապես հանրակացարաններում շատերն են վճարել 3 հոգու փոխարեն եւ զբաղեցնում են ամբողջ սենյակը, իսկ դատարկ սենյակներն այնպիսի վիճակում են, որ անհնար է բնակվել։

Շատ ուսանողներ, հիասթափվելով տեղափոխություններից, վարչակազմի վերաբերմունքից եւ անմարդկային պայմաններից, ուղղակի հեռացել են։

Եվ ուսանողներին հարցնում են՝ մի՞թե դուք չեք ուզում ապրել վերանորոգված ու ավելի լավ պայմաններում։ Հաղորդում են պատրաստում, որտեղ ներկայացնում են միայն հանրակացարանի ամենաաղտոտ եւ վերանորոգման խիստ կարիք ունեցող սենյակները։ Իսկ ինչու հանկարծ հիմա հիշվեց, որ հանրակացարանները վերանորոգման կարիք ունեն։ ԿԳ նախարարության աշխատակիցն ասում է, թե Իրանի դեսպանն ասել է. «Սա ինչ շենք է, որ իմ երեխաները գան այստեղ սովորելու, ես էլ օգնեմ ձեզ՝ դարձնենք ուսավան»։

Էլ ի՞նչ ուսավան՝ ուսավանի վերջին մասունքը։ Ավելորդ չէ նշել, որ հանրակացարաններում ապրում են ավելի անապահով ընտանիքների երեխաները։ Պարզվում է, որ խորհրդային ժամանակաշրջանից հետո մի քանի անգամ կրճատվել է անապահով ընտանիքների թիվը, քանի որ երկու մեծ ուսանողական ավաններից (Նորքի զանգված եւ Ձեյթուն) մնացել է երեք մասնաշենք, որտեղ էլ, ըստ «պաշտոնական տվյալների», 30 տոկոս ծանրաբեռնվածություն կա։ Մի՞թե ծիծաղելի չէ։

Այս ամենից հետո նշեմ, որ թե հին եւ թե նոր ԿԳ նախարարների կուսակցությունների նախընտրական ծրագրերի մեջ նշվում էր երիտասարդությանը հուզող խնդիրների, անապահով խավերի եւ տարածաշրջանների զարգացման մասին։

Եվ վերջապես ով պետք է լսի կամ տա վերջնական համոզիչ պատասխան այս դռնեդուռ ընկած ուսանողներին, որոնց մեջ փոքր թիվ չեն կազմում սփյուռքահայ ուսանողները։

ԱՐՄԵՆ ՍՄԲԱՏՅԱՆ
«Համախմբված երիտասարդություն» միջազգային հասարակական կազմակերպության նախագահ

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Մոսկվայում հուլիսի 8-ը սգո օր է հայտարարված

Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովը երեկ մայրաքաղաքում հուլիսի 8-ը սգո օր հայտարարելու կարգադրություն է ստորագրել: Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, որ նաեւ որոշվել է դրամական հատուցում վճարել հուլիսի 5-ին Տուշինոյում ահաբեկչությունից տուժածների հարազատներին:

Ռուսական լրատվամիջոցների տվյալներով, շաբաթ օրը Տուշինոյում կայացած «Թեւեր» ռոք-փառատոնի ժամանակ ահաբեկչական պայթյուններից տեղում զոհվել է 11 մարդ: Երկուսն էլ մահացել են ավելի ուշ՝ հիվանդանոցներում: Տուժել են մոտ 60 անձինք: Մոսկվայի հիվանդանոցներում եւ հոսպիտալներում երեկ վիրավորների թիվը 38 էր:

Ականատեսների խոսքերը վկայակոչելով «Նեզավիսիմայա գազետան» գրում է, որ պայթեցումները կազմակերպել են կին ահաբեկիչներ: Պայթյուններից մեկն անհաջող է եղել. գործել է միայն պայթուցիչը, իսկ պայթուցիկի հիմնական զանգվածը մնացել է անխաթար: Ոմանք կարծել են, թե դա հրավառություն է:

Տուշինոյում հավաքված հանդիսականների մեծ մասն ահաբեկչությունների մասին չի էլ իմացել մինչեւ երեկոյան ժամը 5-ը:

Այժմ հայտնի է, որ մահապարտ ահաբեկչուհու անունը Զուլիխան Էլիխաջիեւա է: 20-ամյա այդ չեչենուհին Կուրչալոյ բնակավայրից է: Նա համերգի տոմս էր գնել եւ իրեն պայթեցրել այն պահին, երբ ընդամենը 10 մետր էր մնում մինչեւ մետաղի դետեկտորը:

Յուրի Լուժկովի կարգադրության համաձայն, զոհերից յուրաքանչյուրի հարազատները կստանան 100 հազար ռուբլի: Հիվանդանոց տարված անձինք կստանան 50 հազարական ռուբլի: Ահաբեկչությունից ծնողներին կորցրած երեխաներն ամսական 1500 ռուբլի նպաստ կստանան մինչեւ 18 տարեկան դառնալը: Ունեցվածքը կորցրած անձինք կստանան մինչեւ 10 հազար ռուբլի հատուցում:

Նախկին դեսպանը Բուշին մեղադրում է փաստերի նենգափոխման մեջ

Գաբոնում ԱՄՆ նախկին դեսպան Ջոզեֆ Ուիլսոնը հայտարարել է, որ Իրաք ներխուժելն արդարացնելու համար նախագահ Ջորջ Բուշը նենգափոխել է Սադդամ Հուսեյնի հետ կապված փաստերը:

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ 2002 թ. ԿՀՎ-ի առաջարկով Ուիլսոնը Նիգերիա էր մեկնել ստուգելու այն գաղտնի տեղեկությունները, թե Հուսեյնն իբր փորձել է այնտեղից ուրան գնել միջուկային զենք արտադրելու համար:

Ուիլսոնի խոսքերով, ինքը Նիգերիայում անցկացրած 8 օրերին հանդիպումներ է ունեցել այդ երկրի մի շարք պաշտոնյաների հետ, որոնք կարող էին որեւէ ձեւով առնչված լինել ենթադրյալ ուրանային գործարքին: Ուիլսոնը համոզվել է, որ «նման գործարքի հավանականությունը շատ եւ շատ կասկածելի է»:

ԿՀՎ-ի համար Ուիլսոնի կազմած հաշվետվությունը պետք է ներկայացվեր փոխնախագահ Դիկ Չեյնիին: Սակայն, ինչպես նշում է նախկին դեսպանը, 2003 թ. հունվարին նախագահ Բուշն սկսեց խոսել Աֆրիկայում ուրան ձեռք բերելու Հուսեյնի փորձերի մասին:

«Եթե Բուշը նկատի ուներ Նիգերիան, ապա նա պետք է հիմք ընդուներ իմ ներկայացրած փաստերը», նշում է նախկին դեսպանը, ընդգծելով, որ Սպիտակ տունը դիտավորյալ աղավաղել է փաստերը, «քանի որ դրանք չէին համապատասխանում հակաիրաքյան գործողությունների նախատեսված ծրագրին»:

Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության տվյալներով, Իրաքի եւ Նիգերիայի հնարավոր ուրանային գործարքին առնչվող լուրերը հիմնված են աֆրիկացի դիվանագետներից մեկի թխած եւ Իտալիայի հետախուզությանը հանձնած փաստաթղթերի վրա, որոնք հետագայում թերեւս փոխանցվել են բրիտանացիներին, ապա ամերիկացիներին:

Եվ դրանից հետո ԿՀՎ-ն Ուիլսոնին հանձնարարել է ստուգել փաստաթղթերի հավաստիությունը:

Ի դեպ, քանիցս հաղորդվել է, որ 2003 թ. մայիսից ամբողջ Իրաքը վերահսկող անգլո-ամերիկյան ուժերը երկրում զանգվածային բնաջնջման զենքի գոյության քիչ թե շատ համոզիչ ապացույցներ չեն գտել:

Լիբերիայի նախագահը համաձայնել է լքել երկիրը

Լիբերիայի նախագահ Չառլզ Թեյլորը կիրակի օրն ընդունել է Նիգերիայում քաղաքական ապաստան ստանալու առաջարկությունը: Սակայն նա հրաժարվել է լրագրողներին հայտնել, թե ինքը երբ է լքելու հայրենիքը:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ կիրակի երեկոյան Լիբերիա են մեկնել ամերիկացի 15 զինվորական տեսուչներ: Նրանք պետք է տեղում գնահատեն իրավիճակը՝ խաղաղարար զորաբաժնի հավանական մուտքից առաջ:

Ավելի վաղ **«Ազգը»** տեղեկացրել էր ԱՄՆ վարչակազմի նախագահ Թեյլորին ներկայացրած վերջնագրի մասին: Չառլզ Թեյլորն ընդգծում է, որ ինքը Լիբերիայից կհեռանա լոկ այն ժամանակ, երբ ԱՄՆ-ին ենթարկվող խաղաղարար ուժերը վերահսկողության տակ կառնեն ներքին կռիվներից բզկտված երկիրը:

Բացի դրանից, Թեյլորն ուզում է մեկնել «օրինական կարգով, առանց արյունահեղության»: Նիգերիայի նախագահ Օլուսեգուն Օբասանջոյի հետ անցկացրած համատեղ մամլո ասուլիսում նա հայտարարել է, որ ինքը հիմնավոր է համարում «օրինական պաշտոնաթողությունը»:

Մինչդեռ ՄԱԿ-ը մերժում է խնդրի նմանօրինակ լուծումը եւ պատրաստվում է Թեյլորին միջազգային դատարան կանչել: Ըստ Ֆրանսպրեսի, Լիբերիայի նախագահը մեղադրվում է պատերազմական հանցագործությունների մեջ: Նրան ամբաստանում են հարեւան Սիեռա Լեոնեում քաղաքացիական կռիվների ժամանակ ապստամբական ուժերին օգնելու մեջ:

ԱՄՆ վարչակազմը Թեյլորի պաշտոնաթողությունը համարում է Լիբերիայի իրադրության կայունացման կարեւորագույն նախապայմանը:

Իսրայելը ազատ կարձակի պաղեստինցի 300 բանտարկյալների

Իսրայելի իշխանությունները որոշել են ազատ արձակել 300-ից ավելի պաղեստինցի կալանավորների: Կառավարության որոշումն ընդունվել է 8-ի դեմ 13 ձայնով: Ըստ Ֆրանսպրեսի, ընդդիմությունը գլխավորում է նախկին վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուն, որը Լիկուդ դաշինքում վարչապետ Արիել Շարոնի ախոյանն է: Ընդդիմության կարծիքով, պաղեստինցիները կարող են սխալ քայլը մեկնաբանել որպես Իսրայելի թուլության նշան:

Իսրայելի ներքին անվտանգության ծառայությունն ազատ արձակվելիք պաղեստինցիների ցանկը կազմել է խիստ չափանիշների համաձայն: «Լիբերասիոն» թերթի տվյալներով, ցանկում տեղ չեն գտել այն անձինք, ովքեր մասնակցել են ահաբեկչությունների կամ «Համաս» եւ «Իսլամական ջիհադ» արմատական խմբավորումների անդամ են:

Իսրայելի պաշտոնական տվյալների համաձայն, ներկայումս երկրի բանտերում պահվում են 6000 պաղեստինցիներ: Պաղեստինյան կազմակերպություններն անբավարար են համարում 300 բանտարկյալների ազատումը: Մասնավորապես, «Համաս», «Իսլամական ջիհադ» խմբավորումների եւ «Ֆաթահ» շարժման արմատականները պահանջում են ազատ արձակել բոլոր բանտարկյալ պաղեստինցիներին՝ սպառնալով հակառակ դեպքում վերջ դնել իրենց հայտարարած հրադադարին:

ԹՐՔԱՀԱՅՔ

Վերստին սրվում են թուրք-ամերիկյան հարաբերությունները

Հուլիսի 4-ին Հյուսիսային Իրաքի քրդաբնակ Սուլեյմանիե քաղաքում 11 թուրք զինվորականների ձերբակալությունը, որոնց ձերբակալող ամերիկյան ուժերը տեղափոխել էին Բաղդադ, որտեղ եւ կալանել, բուռն հակազդեցություն է առաջ բերել Թուրքիայում: Թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների առումով չափազանց տհաճ այս միջադեպին առաջինը վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանն է արձագանքել: Հուլիսի 6-ին նա արտգործնախարարության խորհրդական Ուղուր Զիյալի եւ վարչապետի գլխավոր խորհրդական Էնդեր Արաթի ներկայությամբ հեռախոսակապ է հաստատել ԱՄՆ փոխնախագահ Դիք Չեյնիի հետ: Էրդողանը, ընդգծելով Թուրքիայում միջադեպի առաջ բերած տարակուսանքը, Չեյնիին ասել է. «Այս միջադեպը չի կարող բացասաբար չանդրադառնալ կարգավորման հունի մեջ հազիվ մտած թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների վրա: Արարքը վայել չէ դաշնակցին: Ակնկալում ենք, որ բարեկամ եւ դաշնակից ԱՄՆ-ը դաշնակցի պես կվարվի եւ խնդրին արագ կարձակի մեր զինվորականներին»:

Ըստ «Ենի շաֆաքի», Չեյնին հետեւյալ պատասխանն է տվել Էրդողանին. «Թյուրիմացություն է տեղի ունեցել: Թուրքիան մեր բարեկամն է եւ դաշնակիցը: Ձեր զինվորականներին մինչեւ կեսգիշեր ազատ ենք արձակելու»: Թեեւ նույն օրն ամերիկացիները կալանքից ազատել են թուրք զինվորականներին՝ վերադարձնելով նրանց Սուլեյմանիե, հանձնել են այնտեղ տեղակայված թուրքական զինված ուժերի հրամանատարությանը, սակայն դա չի կանխել երկրում հակաամերիկյան տրամադրությունների ծավալումը:

Ընդհակառակը՝ թուրք պետական եւ քաղաքական գործիչների հայտարարություններով դրանք թափ են ստացել: Այս պայմաններում Թուրքիան ականատես է եղել հակաամերիկյան նոր ցույցերի: Հայտարարություններից թերեւս հատկանշականը վարչապետ Էրդողանինն է: Նա, «Ենի շաֆաքի» վկայությամբ, ասել է. «Մենք գիտենք, որ իրաքյան հիմնահարցի շրջանակներում ներառվում են նաեւ այլ բաներ: Բացարձակապես տեղի չենք տալու: Մենք թույլ չենք տա, որ ոտնահարվի թուրքերի ազգային արժանապատվությունը: Թող ոչ ոք դրանում չկասկածի»: Էրդողանին է միացել նախորդ վարչապետը՝ Բյուլենթ Էջեւիթը, ասելով. «Մինչ օրս ԱՄՆ-ն այդպիսի սադրիչ եւ անվայել արարք թույլ չէր տվել: Թուրքիայի նկատմամբ ԱՄՆ-ի այս վերաբերմունքը կարելի է միմիայն թշնամական որակել: Հարցը պետք է դնել ՆԱՏՕ-ի օրակարգում, իսկ եթե նոտա է տրվելու, ապա սրանից ավելի լուրջ պատճառ լինել չի կարող»:

Էջեւիթին լրացրել էր ընդդիմադիր Ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության խմբակցության փոխնախագահ Մուստաֆա Օզյուրեքը՝ հայտարարելով. «Հանրապետական Թուրքիայի ոչ մի շրջանում թուրք զինվոր դեռեւս չի գերվել: Վարչապետը, նախարարներն անհապաղ պետք է հետաձգեն իրենց ծրագրած այցերը եւ երկրի նախագահի գլխավորությամբ հրավիրեն նախարարների խորհրդի արտակարգ նիստ, որպեսզի հնարավոր լինի անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել»:

Իր հերթին «Ազգայնական շարժում» կուսակցության նախագահ Դեւլեթ Բախչելին պահանջել է, որ ԱՄՆ-ը ներողություն խնդրի թուրք ժողովրդից եւ թուրքական պետությունից: Նա Հյուսիսային Իրաքում 11 թուրք սպայի ձերբակալությունը վերագրելով «ամերիկյան օկուպացիոն ուժերին», նրանց արարքը համարել է «տգեղ եւ ամբարտավան»: Այդ ընթացքում «Երջանկություն» կուսակցության փոխնախագահ Շեւքեթ Քազանը, դիմելով թուրքական իշխանություններին, համարժեք քայլով ԱՄՆ-ին պատասխանելու կոչ է արել եւ նշել, որ «թուրքական բանակի դեմ թույլ տրված վիրավորանքը տխրահռչակ փաստ է, դա չի կարելի պատճառաբանել ամերիկացի գնդապետի քմահաճույքով»:

Միջադեպի առնչությամբ ԱՄՆ-ին դատապարտել է նաեւ թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբը: Այդ ընթացքում «Ազգայնական շարժում» կուսակցությունը Ստամբուլում ցույց է կազմակերպել: Ցուցարարները փորձել են «Մարդասպան է ԱՄՆ-ը», «Քո դեմ թուրք ազգն է» կարգախոսներով շարժվել ամերիկյան գլխավոր հյուպատոսարան: Թեեւ ցուցարարների առաջխաղացումը թուրքական ոստիկանության կողմից կասեցվել է, սակայն վերջիններս բախվել են Բանվորական կուսակցության կազմակերպած ցույցին:

Սրանք հակազդեցության դրսեւորումներ են: Հարցը, սակայն, սոսկ հակազդեցությունը չէ, այլ թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների վերստին սրումը: Թվում է, թե հերթեւ սրման պատճառ 11 թուրք զինվորականների ձերբակալությունն անհամեմատ լուրջ է, քան Թուրքիային հասցեագրված ամերիկյան պետական գործիչների կշտամբանքներն էին:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Կարսում երեւան հանվեց պատմական ճշմարտությունը, փաստագրվեց կոտորածը»

Այս վերնագրով թուրքական «Զաման» թերթը հուլիսի 2-ի համարում տեղեկացնում է, որ Կարսի Դերեջիք գյուղում Թուրքական պատմագիտական ընկերության եւ Կարսի նահանգապետարանի համատեղ ջանքերով հայերի սպանած 360 թուրքի զանգվածային գերեզմանոցում նախորդ օրն սկսած աշխատանքի շնորհիվ հայտնաբերվել են բազմաթիվ գանգեր եւ կմախքի այլ մասեր: Անձյունի մասերը պատանքել եւ նույն գերեզմանոցում թաղել են: «Զամանին» հայտնել են, որ այդ միջադեպի վայրում Եվրոպայի թուրքական միությունների կոնֆեդերացիան պատրաստվում է հուշարձան կառուցել:

Ըստ «Զամանի», զանգվածային գերեզմանոցի բացմանը ներկա են եղել Թուրքական պատմագիտական ընկերության նախագահ դոկտոր, պրոֆ. Յուսուֆ Հալաչօղլուի գլխավորությամբ բազմաթիվ հրավիրյալներ ինչպես Թուրքիայից, այնպես էլ արտասահմանից: Գերեզմանոցը վերջիններիս վրա ծանր տպավորություն է գործել, եւ նրանք ասել են, որ համանման աշխատանքներն արժանի պատասխան են հայերին, որոնք իբր կոտորածի զոհ են դարձել եւ այդպես ներկայանում են: Գերեզմանոցի բացմանը ներկա է եղել նաեւ Գերմանիայից ժամանած ZDF հեռուստատեսությունը եւ նկարահանումներ է կատարել:

Ինչ վերաբերում է այսպես կոչված թուրքերի նկատմամբ հայերի իրագործած եղեռնի արդյունքը հանդիսացող վերոհիշյալ գերեզմանոցի պեղումներին, ապա դրանք ընթացել են Վանի համալսարանի պրոֆ. Աբդուլսելամ Ուլուչամի ղեկավարությամբ, որն էլ «Զամանին» ասել է, որ կմախքները մեծ մասամբ հրկիզված էին, դրանց գերակշռող մասը կանանց եւ երեխաներին էր պատկանում, եւ գերեզմանոցում հայտնաբերվել են նաեւ թուրքական ուլունքներ, ականջօղեր, այլ զարդեր:

Ուլուչամին լրացրել է Հալաչօղլուն՝ ասելով. «Առ այսօր պեղումներում 40 գանգ է հայտնաբերվել: Այս գերեզմանոցում թաղված է հայ ավազակների ոչնչացրած 360 թուրքի աճյունը: Մենք բացելով այս գերեզմանը, կոտորածը փաստագրեցինք, եւ դրան ականատես եղավ համաշխարհային ողջ հասարակական կարծիքը: Առաջիկա ամսում այստեղ հուշարձան ենք կառուցելու, որպեսզի կատարենք մեր բարոյական պարտքը անմեղ զոհերի առջեւ»:

Օգտվելով առիթից, նշենք, որ Թուրքական պատմագիտական ընկերության նախագահ Հալաչօղլուն քաղաքավարության տեսանելի եւ անտեսանելի բոլոր սահմաններն անցնելու գնով, այսպես կոչված թուրքերի զանգվածային գերեզմանոցի բացմանը հրավիրել էր Ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանին եւ արժանի պատասխան էր ստացել: **«Ազգը»** հունիսի 26-ի համարում հրապարակեց Լ. Բարսեղյանի «Թուրք պատմաբանների հերթական շոուն» խորագրով պատասխանը:

Հասկանալի է, որ Կարսում գերեզմանոցի Հայաստանի հետ մերձեցման թուրքական միտումներին զուգադիպող բացումը հաջորդել է Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի ելույթին: Թերեւս դրանով էլ բացահայտվել է այդ միտումների բուն էությունը:

Հ. Չ.

Արվեստի եւ մանավանդ կերպարվեստի համար գլխավորն է գտնել ներգործության հասցեատիրոջը, այսինքն՝ գտնել մարդուն, ամբոխին, վերջին հաշվով ժողովրդին, որոնք ի վիճակի կլինեին ընկալելու ստեղծագործության գեղարվեստական ինֆորմացիան: Նշանակում է, արվեստը նախ եւ առաջ պետք է հասցեագրվի ընկալող մարդուն, այլ կերպ ասած՝ պետք է «պատկանի ժողովրդին»:

Լուսանցանշումներ գլխավորի մասին

Նորից Առնո Բաբաջանյանի արձանի մասին

Ինչպե՞ս վարվել, երբ արվեստի ստեղծագործության մեջ բացակայում է կամ խիստ իջեցված է գեղարվեստական ինֆորմացիայի աստիճանը: Ո՞ւմ է հասցեագրվում նման արվեստը, ո՞ւմ է պատկանում եւ ինչի՞ն է ծառայում:

Ես պրոֆեսիոնալ երաժիշտ եմ, երաժշտության եւ կից արվեստների, դասականի եւ ավանգարդի գիտակ: Եվ ահա, քայլում եմ կոմպոզիտոր Առնո Բաբաջանյանի ինքնօրինակ, լուծումով ոչ ստանդարտ հուշարձանի շուրջ եւ ոչ մի կերպ չեմ կարողանում այն ընդունել: Ինչո՞ւ: Մի՞թե ես չեմ ընդունում Հենրի Մուրին, Էռնստ Նեիզվեստնուն կամ Միխայիլ Շեմյակինին: Մի՞թե ծանոթ չեմ արդի արվեստում ձեւախախտման գեղարվեստական նշանակությանը կամ աբսուրդի տեսությանը:

Պատասխանը հաստատական է: Այդուհանդերձ, Դավիթ Բեջանյանի քանդակը չեմ ընդունում, քանի որ այնտեղ, գեղագիտական ինֆորմացիայի նվազեցումից բացի, բացակայում է նույնացումն ամենքին հայտնի եւ սիրելի կոմպոզիտորի կերպարի հետ: Եվ թույլ տվեք հարցնել, եթե կոմպոզիտորի քանդակը չի վերաստեղծում նրա իրական կերպարը, ապա ո՞րն է դրա նպատակը:

Երեւանում քիչ չեն հայ կոմպոզիտորների հուշարձանները: Ունենք Ալեքսանդր Սպենդիարյանի (հեղինակներ՝ Ա. Սարգսյան, Գ. Չուբարյան), Կոմիտասի (հեղինակ՝ Ա. Հարությունյան), Արամ Խաչատրյանի (հեղինակ՝ Յ. Պետրոսյան) արձանները: Իրարից ոչ հեռու գտնվող բոլոր քանդակները բավականաչափ հանդիսային են, մոնումենտալ, իսկ վերջին երկուսին բնորոշ ծավալատարածական լուծումը զուրկ չէ ծանրակշռությունից:

Իհարկե, այդպես խոսում եմ ըստ իմ ճաշակի, քանզի ինձ դուր են գալիս կոմպոզիտորներ Անտոն Ռուբինշտեյնի (հեղինակ՝ Ա. Բեռնշտամ) եւ Պյոտր Չայկովսկու (Վ. Բեկլեմիշեւ) դասական, ոչ մեծ, բայց հոգեւոր վեհությամբ հագեցած դիմաքանդակները Սանկտ Պետերբուրգում եւ վերջինիս հանրահայտ քանդակը Մոսկվայի կոնսերվատորիայի առջեւ (Վ. Մուխինա եւ ուրիշներ):

Իսկ Հայաստանում նախընտրում են ստեղծել խոշոր քանդակներ, որոնցում մշակույթի գործչի կերպարում ճառագում է ոչ այնքան արվեստագետի ներշնչանքը, կենտրոնացումը, եզակիությունը եւ մյուս հատկանիշները, որքան խտացված արտահայտչականությունը եւ ներքին լարվածությունը: Մինչդեռ Դ. Բեջանյանն ավելի հեռուն է գնացել՝ Առնո Բաբաջանյանին ցուցադրելով հոգեբեկության, առանձնահատուկ հուզավառության վիճակում: Արդյունքում ստացվել է սարսափազդու ինչ-որ հրեշի կերպար, որն անբնական դիրքով մեկնվել է դաշնամուրի առջեւ: Ձեւախեղված, բաբաջանյանական հանրահայտ հմայքից զրկված, մի տեսակ վախեցած աչքերով դեմք, կոպիտ, վեր ցցված, չռված թեւեր: Քանդակային այդ շարժը մեջքով շրջված է դեպի օպերային թատրոնը, ֆիլհարմոնիան, կոնսերվատորիան եւ, հետեւաբար, դրանց կողքին գտնվող՝ Առնո Բաբաջանյանի բոլոր ականավոր նախորդների հուշարձանները:

1987 թ. Դավիթ Բեջանյանը կերտել էր վերոհիշյալին նմանվող քանդակային հորինվածք՝ նվիրված Ավետ Տերտերյանին. դարձյալ կոմպոզիտորը դիրք էր գրավել դաշնամուրի մոտ, իսկ թեւերն ընդգծված էին, վեր ցցված: Հետագայում այդ հորինվածքի մի մասը տեղադրվեց կոմպոզիտորի գերեզմանի վրա: Չբավարարված հեղինակը, հավանաբար, որոշել է նորովի իրականացնել իր նախորդ մտահղացումը, բայց, ցավոք, նրա մտադրությունների անհաջող արդյունքը չափազանց ակնբախ է:

Չէի ուզենա, որ տաղանդավոր արվեստագետ Դ. Բեջանյանը կարծեր, թե իմ ընկալումը դեմ է արտահայտիչ ձեւերին կամ մյուս տարրերին. չէ որ առարկություն չի հարուցում Վ. Խաչիկյանի հայտնի հուշարձանը Երեւանի Հաղթանակի զբոսայգում: Բանը մանրամասները չեն... Խոսքը մեծ արվեստագետ Առնո Բաբաջանյանի հիշատակն արժանավայել քանդակային մարմնավորմամբ հավերժացնելու մասին է, քանդակ, որին մոտենալիս ամեն մարդ կարող է երախտագիտության զգացումով համակվել նրա թողած երաժշտության համար:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Արվեստագիտության դոկտոր, Երեւանի պետական կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր

Բրիտանական խորհրդի նոր գրադարանի բացումը

Երեկ Բաղրամյան 24 հասցեում բացվեց Բրիտանական խորհրդի հայաստանյան գրադարանը՝ աշխարհում թվով 109-րդը: Գիտամշակութային ուղղվածությամբ Բրիտանական խորհուրդն առաքելություն ունի աշխարհի տարբեր երկրներում տարածելու բրիտանական մշակույթը: Շուրջ մեկ տարվա հայաստանյան գործունեության ընթացքում խորհուրդն իրականացրել է մի շարք մշակութային եւ գիտական ծրագրեր, կազմակերպել համաքնույթ միջոցառումներ («Կախարդական մատիտ» մանկական գրքի պատկերազարդման ցուցահանդես-մրցույթ, «Հայաստանը երկնքից» օդային հնագիտության ծրագիր, «Վոլկանո» թատերական ընկերության Մ.Ե.Ր. բեմադրություն եւ այլն):

Բացման բացօթյա արարողությունն սկսեց Բրիտանական խորհրդի հայաստանյան գրադարանի տնօրեն Ռոջեր Բաղդը: «Մեր երկարատեւ դժվարին աշխատանքը հանգել է ավարտին, եւ տոնում ենք այս երեկո: Ուրախ ենք, որ հնարավորություն կունենանք նոր ծառայություններ մատուցել՝ հայ հանրությանը մասնակից դարձնելով բրիտանական արվեստի նորություններին, ծանոթացնելով անգլերենի ուսուցմանը եւ դասավանդմանը, համագործակցել կրթության, կառավարման եւ գիտության բնագավառներում»: Բրիտանական խորհրդի տնօրենը տեղեկացրեց, որ այս ծառայությունները նախատեսված են ինչպես ուսանողների, լրագրողների, քաղաքագետների, ուսուցիչների, արվեստագետների, գործարարների, նաեւ՝ երեխաների համար:

Նախատեսված սրճարանի բացումն ադմինիստրատիվ պատճառներով առժամանակ հետաձգվել էր: Ռոջեր Բաղդը շնորհակալությամբ դիմեց իր բոլոր գործընկերներին՝ խոստովանելով, որ ինքը «Հայաստանում ամենաերջանիկ մարդն է, որովհետեւ ամենալավ աշխատանքային թիմն ունի: Հայերը շատ ընկերասեր եւ հյուրընկալ են. նաեւ շնորհակալ եմ այս երեկո այստեղ ներկա գտնվողներին»: (Ուրախությամբ նկատենք, որ պրն Բաղդն իր խոսքը հնչեցրեց հայերենով):

Ապա եւ ներկաներին շնորհավորեց Բրիտանական խորհրդի գլխավոր տնօրեն Դավիթ Գրինը, արտահայտելով իր մեկօրյա դրական տպավորությունները՝ Հայաստանում Բրիտանական խորհրդի նկատմամբ ունեցած ուշադիր վերաբերմունքի առիթով: Շնորհավորանքի եւ մաղթանքի խոսքեր հղեց Ազգային ժողովի նորընտիր նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը, գնահատելով խորհրդի հայաստանյան գործունեությունը, եւ Փառեն եպս. Ավետիքյանը՝ Վեհափառ հայրապետի եւ Հայ առաքելական եկեղեցու կողմից օրհնություն եւ բարեմաղթանք բերելով նորաբաց կազմակերպությանը:

Գրադարանի պաշտոնական բացումը կատարեցին Դավիթ Գրինը եւ Արթուր Բաղդասարյանը, ապա եւ նորաբաց հաստատության օծման արարողությունը կատարեց Փառեն սրբազանը:

Ներկաները ծանոթացան գրադարանի աշխատանքներին՝ վայելելով հյուրընկալ, ջերմ մթնոլորտը:

Մ. Բ.

Ստեղծագործական ակտիվություն

Հայաստանի նկարիչների միությունում շարունակվում են կազմակերպվել նոր ցուցահանդեսներ, միության նախագահի եւ մի խումբ նվիրյալների նախաձեռնությամբ շնորհիվ՝ կարողանալով աշխույժ պահել աշխատանքային եւ ստեղծագործական մթնոլորտը եւ ի հեճուկս անմշակույթ մեր օրերի՝ փաստել, որ գեղագիտական միտքը չի դադարում իր որոնումները:

Արվեստասեր հանրությանը տեղեկացնենք, որ նկարչի տանը հունիսի 11-ին կբացվի դիմանկարի, 14-ին՝ երիտասարդների հանրապետական, իսկ 26-ին՝ գրաֆիկայի ցուցահանդեսներ:

ՆՈՐ ԾՈՒԾԱՀԱՆԴԵՍ

Անհանգիստ որոնումների նկարչուհին

Անիսայի անունն ինչ-որ կերպ առնչվում է պատմության խոր արմատներին: Անիսա-Անիսաս խեթական ծագումով՝ խեթական թագուհու, աստվածուհու անունն է եղել: Նկարչուհու պապը՝ նշանավոր հայագետ Գրիգոր Ղափանցյանը, ցանկացել է, որ թոռներից մեկն այդ անունը կրի: «Այդ հին անունը, որ մի կոդ էր իր մեջ կրում, փոքր հասակից ինձ միշտ ուղեկցել է: Կարծես մի հին հոգի էր մեջս բնակվում ու մտածում էի՝ ես որտեղ եմ, ինչպես պիտի ապրեմ»: Մշտապես ստեղծագործական փնտրտուքների մեջ է Անիսա Առաքելյանը՝ ապրելով ժամանակային հակադրություններում: Ու փորձել է արվեստի

միջոցով ներդաշնակություն ստեղծել՝ երկրորդ զուգահեռ աշխարհը կառուցել, որի ինքնատիպության ընդգծվածությունն ու նորարարական արտահայտչաձեւերը ներքին խորքով, սակայն, առնչվում են հեթանոսական ժամանակներին: Քրիստոնեությունն իր համար կենսակերպ է, բայց ստեղծագործություններում ընդգծում է մարդու եւ հավատի հակադրությունը՝ ասել է թե մարդկային բնույթի խիստ անկատարությունը: Դեռ կյանքի աշխարհիկ շրջանը չբոլորած հայության համար քրիստոնեական հավատն արտաքին հանդերձ է դիտվում, այնինչ ներքնապես նա հեթանոս է դեռ... Եվ իր վայրէջքների ու վերելքների ճանապարհին «մարդը ոչ այստեղ՝ նյութական աշխարհում է կարողանում գոյատեւել, ոչ հոգեւորում»: Նկարչուհին փնտրում է այդ երկուսի ներդաշն միասնությունը: Ու այն փնտրտուքը գեղագիտական երբեմն այնպիսի արտասովոր ձեւեր է ստանում, որ արվեստի հետ իր հանդիպումը «ծայրահեղության հասած ինքնատիպության ու անհատականության առկայությունն է հաստատում»:

Նկարչի տան ցուցասրահում բացված Անիսայի աշխատանքները դրա վառ վկայությունն են: Արվեստագետը բաց է ու անկեղծ, համարձակորեն մերկ՝ իր ուրույն ներաշխարհով, մտածողությամբ, ասես մարտահրավեր՝ նետված իր ժամանակին: Ստեղծագործությունների խորագրերն արդեն բազմաշերտ մտածողության եւ հոգեւոր հարուստ աշխարհի մասին են խոսում: «Մետամորֆոզ», «Կաթոլիկ սեր», «Արյունոտ անձրեւ», «Մետաֆիզիկ կյանք», «Տիեզերք», «Հավերժություն», «Դանթեական ինքնադիմանկար», «Բումերանգի օրենքը», «Փակուղի», «Երբ առարկաներն ազդում են իբրեւ մարդ» եւ այլն:

Հնագույն ու նոր քաղաքակրթությունների հանդիպումների վայրում է ծնվում կարոտն անցյալի հանդեպ ու ապա վերադարձի մտայնությունը նկարչուհու մոտ դառնում է վիճակ, թերեւս նաեւ տվայտանք: Ժամանակի անհանգրվան ճամփորդի տպավորություն թողեց նկարչուհին՝ անսովոր ձեւով ու ձեռագրով: Ինքը մարդկանց մաղթանք ունի, որ «յուրաքանչյուրն այս կյանքի ունայնության մեջ զգա, որ վեր է այդ ունայնությունից»:

Կարեն Աղամյան *(Նկարիչների միության նախագահ).* «Հեղինակը մեծ փնտրտուքների ունակություն ունեցող անձնավորություն է: Նրա ստեղծագործությունները բացի հետաքրքրական լինելուց, շատ վիճելի են, ինչն արվեստի աշխարհում միշտ արժանի է գնահատանքի: Այսպիսի էքսպոզիցիա մեր ցուցասրահում չի եղել, որի հեղինակը նկարչուհին է: Առաջին հայացքից թվում է փոքր-ինչ տարօրինակ, սակայն իրականում դրանք շատ համահունչ են ստեղծագործական իր էությանը, իր կերպարին: Մենք ականատեսն ենք բազմազան մտածելակերպ ունեցող, բայց իր հիմնական համոզմունքները չզիջող եւ միշտ իր եսը պաշտպանող մի արվեստագետի ներկայության»:

Սարո Սարուխանյան *(արվեստաբան).* «Յուրաքանչյուրն աշխատում է այս կյանքի հանդեպ բացել իր պատուհանը եւ ներկայացնել իր ձեւը: Ու կարեւորը, երբ գալիս է արվեստագետը եւ ասում՝ սա ես եմ, եւ ասում է արժանապատվորեն, ինչպես իր ցեղն է ապրել»:

Վահրամ Թաթիկյան *(բանաստեղծ).* «Իր արվեստն առաջին հերթին ուղղված է խորքը: Անիսայի ցուցահանդեսը զարմանալի երեւույթ է, նկարչուհի է, որ արտակարգ հրապուրված է ժամանակով եւ քաղաքակրթությամբ, որից նա հյուսել է իր սեփական առասպելը: Չնայած որ նա ամենանորարարներից է, միաժամանակ ավանդապահ է: Նրա ողջ նյութը պատմական եւ մշակութային տարբեր շերտերից է գալիս ու լավ գիտի այն սահմանը, երբ նկարը դադարում է նկարչություն լինելուց եւ դառնում է ակցիա: Ամենակարեւորը հոգու մաքրությունն է, նա չի վարանում նկարել այնպես, ինչպես մտածում է»:

Վարուժան Վարդանյան. «Նկարչին անընդհատ հալածող սեփական եսը, մերթ զայրացնում, մերթ շոյում է նրա փառասիրությունը եւ անընդհատ մղում ինչ-որ բան որոնելու, գուցե

երեւակայական խավարի մեջ թաքնված պատկերներ, որոնք անտեսանելի են մյուս ապրողների համար:

Անիսան մտածում է, Անիսան անհանգիստ է միշտ եւ նրա, երբեմն թվացող վստահությունն իր արածի հանդեպ ինձ չի համոզում, որովհետեւ արվեստի լաբիրինթում թափառող Անիսան, որ վաղուց անհետացած քրմուհու է նման, դժվար բավարարվեր այդքան հեշտ մի բանով, որ կարող էր մեկ ուրիշն էլ անել»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԻ ՖԱՆՏԱԶԻԱ

Ուիմբլդոնը մեծարում է իր դափնեկիրներին

Երկրորդ տարին անընդմեջ Ուիմբլդոնում կանանց մրցավեճում գլխավոր մրցանակի համար եզրափակիչում հանդիպեցին Ուիլյամս քույրերը: Երկուսն էլ մարտականորեն էին տրամադրված եւ մտադիր չէին զիջելու մրցանակը: Սերենան խաղից առաջ հայտարարել էր, որ չնայած Վինուսը լավ մարզավիճակում է գտնվում, ինքն է հաղթելու: Իր հերթին Վինուսը նշել էր, որ նշանակություն չունի, թե ով է մրցակիցը: Նա Ուիմբլդոնում արդեն հաղթել էր 2000 եւ 2001 թթ. եւ ցանկություն ուներ հաջողության հասնելու նաեւ այս անգամ: Ինչպես եւ անցյալ տարի, հաջողությունն ուղեկցեց Սերենային, որը քրոջը հաղթեց 3 խաղափուլից բաղկացած մրցախաղում (4-6, 6-4, 6-2): Այսպիսով, Սերենան ու Վինուսը Ուիմբլդոնի կրկնակի չեմպիոնուհիներ են: Սերենան որպես պարգեւ կստանա 901 հազար դոլար, Վինուսը՝ 451 հազար: Հետաքրքրական է, որ երկու քույրերի մրցավեճում առավելությունը Սերենայի կողմն է, որը վերջին 6 մրցախաղերը շահել է (ընդհանուր հաշիվն է՝ 7-5): Սերենան իր 23-րդ տիտղոսը նվաճեց (6-ը՝ «Մեծ սաղավարտի» մրցախաղում), որից 4-ը՝ այս մրցաշրջանում:

Բացի այդ, «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում Սերենան վերջին 41 հանդիպումներից 40-ը շահել է: Իսկ Վինուսն իր հաշվին 29 շահած մրցաշար ունի: «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում երկու քույրերը 6-րդ անգամ էին հանդիպել եզրափակիչում եւ միայն մեկ անգամ՝ 2001 թ. ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում է հաջողությունն ուղեկցել ավագ քրոջը:

Տղամարդկանց մրցաշարում հաջողությունն ուղեկցեց շվեյցարացի Ռոժե Ֆեդերերին: Նրանից ընդամենը 1 ժամ 55 րոպե պահանջվեց Մարկ Ֆիլիպուսիսին հաղթելու համար (7-6, 6-2, 7-6): Դա «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում Ֆեդերերի առաջին հաղթանակն էր: Նա շվեյցարացի առաջին թենիսիստն է, որ դառնում է Ուիմբլդոնի չեմպիոն: Այդ հաղթանակի շնորհիվ Ֆեդերերը գլխավորեց թենիսիստների համաշխարհային դասակարգման ցուցակը:

Կանանց զուգախաղում հաջողությունն ուղեկցեց Կիմ Կլիյստերս-Այի Սուգիյամա զույգին, որը պարտության մատնեց Պասկուալ-Սուարես երկյակին (6-4, 6-4): Տղամարդկանց զուգախաղի հաղթող ճանաչվեց Բյորկման-Վուդբրիջ զույգը, որը առավելության հասավ Բհուպաթի-Միրնի երկյակի նկատմամբ (3-6, 6-3, 7-6, 6-3): 32-ամյա Վուդբրիջը զուգախաղում կրկնեց Դոհերտի եղբայրների ցուցանիշը, որոնք մեկ դար առաջ (1897-1901, 1903-1905 թթ.) 8 անգամ հաղթող էին ճանաչվել Ուիմբլդոնում: Փորձառու ավստրալիացին Ուիմբլդոնում 6 անգամ հաղթել է իր հայրենակից Մարկ Վուդֆորդի (1993-1997, 2000 թթ.), երկու անգամ էլ՝ շվեդ Բյորկմանի հետ: Նշանակալից հաջողության հասավ մրցաշարի ամենատարեց թենիսիստուհի Մարտինա Նավրատիլովան: Հաղթելով խառը զուգախաղում, Մարտինան կրկնեց Բիլի Ջին Քինգի ռեկորդը, որն Ուիմբլդոնում 20 անգամ հաղթող էր ճանաչվել: Նավրատիլովային զուգախաղում ընկերակցում էր Լեանդեր Պաեսը: Նրանք հաղթեցին Սվետլանա Կուզնեցովա-Էնդա Ռեմա զույգին (6-3, 6-3):

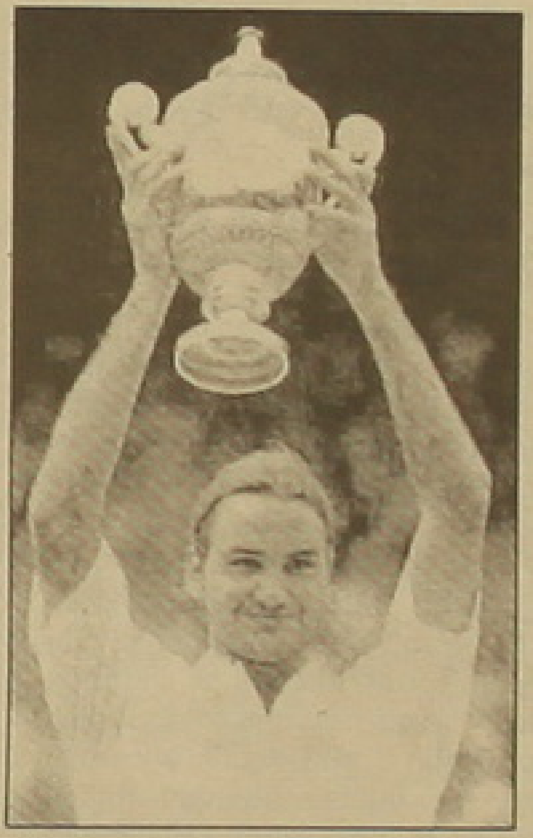

Ահա վերջին 10 տարիների տղամարդկանց եւ կանանց մենախաղերի հաղթողների ցանկը:

Տղամարդիկ

1994 թ. Փիթ Սամփրաս ԱՄՆ
1995 թ. Փիթ Սամփրաս ԱՄՆ
1996 թ. Ռիխարդ Կրայչիկ Հոլանդիա
1997-2000 թթ. Փիթ Սամփրաս ԱՄՆ
2001 թ. Գորան Իվանիշեւիչ Խորվաթիա
2002 թ. Լլեյթոն Հյուիթ Ավստրալիա
2003 թ. Ռոժե Ֆեդերեր Շվեյցարիա

Կանայք

1994 թ. Կոնչիտա Մարտինես Իսպանիա
1995 թ. Շտեֆի Գրաֆ Գերմանիա
1996 թ. Շտեֆի Գրաֆ Գերմանիա
1997 թ. Մարտինա Հինգիս Շվեյցարիա
1998 թ. Յանա Նովոտնա Չեխիա
1999 թ. Լինդսեյ Դեւենպորտ ԱՄՆ
2000 թ. Վինուս Ուիլյամս ԱՄՆ
2001 թ. Վինուս Ուիլյամս ԱՄՆ
2002 թ. Սերենա Ուիլյամս ԱՄՆ
2003 թ. Սերենա Ուիլյամս ԱՄՆ

Տիգրան Կորկոտյանը մոտ էր հաջողությանը

Շվեյցարիայում խճուղային հեծանվավազքի աշխարհի առաջնության պարգեւները վիճարկեցին 44 երկրների 172 մասնակիցներ, որոնց թվում էին նաեւ Հայաստանի 3 հեծանվորդները: 151 կմ 200 մետր ընդհանուր մրցատարածությունը մասնակիցներից միայն 55-ին հաջողվեց հաղթահարել եւ հասնել վերջնագիծ: Լավագույնը բրազիլացի Ֆիշերն էր: Վերջնագիծ հասած հեծանվորդների թվում էր նաեւ Տիգրան Կորկոտյանը: Նա գրավեց 22-րդ տեղը՝ հաղթողին զիջելով 5 րոպեով: Տիգրանը շատ մոտ էր օլիմպիական վարկանիշային միավորներ վաստակելուն: Դրա համար անհրաժեշտ էր տեղ զբաղեցնել 15 ուժեղագույնների ցանկում:

Կիրառարկվի արգելված դեղամիջոցների նոր ցանկը

2004 թ. հունվարի 1-ին ՄՕԿ-ը կիրառարկի արգելված դեղամիջոցների նոր ցանկը: Այս մասին հայտարարվել է ՄՕԿ-ի հերթական նստաշրջանում: Այս տարվա հունիսին համաշխարհային հակադոպինգային գործակալությունը մշակել է այն չափանիշները, որոնցով պետք է առաջնորդվեն դոպինգ ստուգում իրականացնող լաբորատորիաները: Մինչեւ Աթենքում կայանալիք օլիմպիադան, հակադոպինգային կոդեքսը պետք է ընդունեն բոլոր ազգային օլիմպիական կոմիտեները: Իսկ մինչեւ 2006 թ. Թուրինում կայանալիք օլիմպիական խաղերն այդ կոդեքսը պետք է ընդունեն նաեւ բոլոր երկրների կառավարությունները: Մտահոգություն հայտնվեց հակադոպինգային գործակալության բյուջեի ձեւավորման առնչությամբ: Առայժմ մի շարք երկրների ՄՕԿ-եր եւ կառավարություններ գործակալությանը չեն փոխանցել նախատեսված գումարի 70 տոկոսը:

Չեմպիոնները հայտնի են

Նախիջեւանում ավարտվեց շախմատի աշխարհի մինչեւ 20 տարեկանների առաջնությունը: Պատանիների մրցաշարում հաջող հանդես եկավ ադրբեջանցի 18-ամյա գրոսմայստեր Շահրիար Մամեդյարովը: Նա գրեթե մեկնարկից գլխավորեց աղյուսակը եւ մինչեւ մրցաշարի ավարտն իր դիրքերը չզիջեց ոչ մեկին: 13 հնարավորից Մամեդյարովը վաստակեց 10 միավոր: Նրա հիմնական մրցակից, բելառուս Սերգեյ Ազարովը չեմպիոնին զիջեց ընդամենը կես միավորով: Հինգ շախմատիստներ վաստակել էին 8,5-ական միավոր: Լրացուցիչ ցուցանիշներով բրոնզե մեդալին արժանացավ ուկրաինացի Ալեքսանդր Զուբովը:

Աղջիկների մրցաշարում գերազանց հանդես եկավ վրաց շախմատիստուհի Նանա Ձագնիձեն: Նա դեռեւս մի քանի տարի առաջ գործնականում ապահովել էր չեմպիոնուհու կոչումը: Նանան 11 հնարավորից վաստակեց 9,5 միավոր: 2-րդ եւ 3-րդ մրցանակակիրներ դարձան ռումինացի Քրիստինա Ցալոտեսկուն եւ ադրբեջանցի Զեյնաբ Մամեդյարովան:

ԱՄՆ-ի հավաքականը Փառքի սրահում

Հոկեյի ԱՄՆ-ի 1980 թ.-ի հավաքականն իր ողջ կազմով կընդգրկվի երկրի հոկեյի Փառքի սրահում: Հանդիսավոր արարողությունը տեղի կունենա հոկտեմբերի 18-ին: Հավաքականը նման բարձր պատվի է արժանացել այն բանի համար, որ 23 տարի առաջ նվաճել է Լեյք Փլեսիդի օլիմպիադայի չեմպիոնի տիտղոսը: 1980 թ. Հերբ Բրուկսի գլխավորությամբ ամերիկացի հոկեյիստները սենսացիոն հաղթանակ տոնեցին ԽՍՀՄ հավաքականի նկատմամբ (4-3): Հետո հաղթելով նաեւ ֆինններին (4-2), նվաճեցին օլիմպիական չեմպիոնի տիտղոսը: Հատկանշական է, որ Փառքի սրահում կընդգրկվեն ոչ միայն 20 հոկեյիստներն ու գլխավոր մարզիչը, այլեւ մարզչական կազմի մյուս անդամները, բժիշկը եւ հոկեյիստների հանդերձանքի մասնագետները:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Արսեն Ջուլֆալակյանը Եվրոպայի չեմպիոն

Ռոստովում իրենց մրցավեճն ավարտեցին հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի պատանիների չեմպիոնի տիտղոսը վիճարկող ըմբիշները: Հայաստանից մրցագորգ դուրս եկան 9 ըմբիշներ: Նրանցից երկուսն արժանացան առաջնության պարգեւների: Գերազանց հանդես եկավ գյումրեցի ըմբիշ, մեր հռչակավոր մարզիկ Լեւոն Ջուլֆալակյանի որդին՝ Արսենը: Նա շահեց բոլոր գոտեմարտերը եւ կանգնեց պատվո պատվանդանի ամենավերին աստիճանին: 69 կգ քաշային ըմբիշն արժանացավ Եվրոպայի չեմպիոնի ոսկե մեդալին: Իր հայրենակցի ցուցանիշը կրկնելուն մոտ էր 58 կգ քաշայինների մրցավեճին մասնակցած երեւանցի Օգսեն Սուֆիասյանը, սակայն նա վճռորոշ գոտեմարտում տանուլ տվեց մրցակցին եւ բավարարվեց արծաթե մեդալով, ինչը եւս մեծ նվաճում է պատանի ըմբիշի համար:

«Բանանցը» զարգացնում է հաջողությունը

Ֆուտբոլի ՀՀ առաջնության 10-րդ տուրում ուշադրության կենտրոնում Գյումրիում կայացած «Շիրակ»-«Բանանց» հանդիպումն էր: Հյուրերը խաղը կառուցելով հակագրոհների վրա, շնորհիվ արագաշարժ հարձակվողներ Արա եւ Արամ Հակոբյանների, ռեւանշի հասան առաջին շրջանում սեփական հարկի տակ կրած պարտության դիմաց: Հաշիվը խաղակեսում բացեց Արամ Հակոբյանը: Շիրակցիներին հաջողվեց Կարեն Ալեքսանյանի խփած գոլի շնորհիվ վերականգնել հավասարակշռությունը: Սակայն «Բանանցը» հերթական սրընթաց գրոհի ժամանակ հասավ հաղթանակի: Հաղթական գոլը խփեց Արա Հակոբյանը, որը վերջին 6 հանդիպումներում դաշտից չի հեռանում առանց գոլի:

Աբովյանում «Կոտայքը» հյուրընկալել էր «Միկային»: Երկու թիմերն էլ ակտիվ խաղ ցուցադրեցին, գոլային մի շարք պահեր ստեղծեցին, սակայն դրանցից միայն երկուսն ավարտվեցին դարպասի գրավումով: 63-րդ րոպեին աչքի ընկավ Արտյոմ Ադամյանը: Իսկ մինչ այդ, գոլային հարմար առիթները չօգտագործեցին Աֆյանը, Դավթյանը: «Միկայից» երեք անգամ վտանգավոր հարված կատարեց թիմի ռմբարկու Արամ Ոսկանյանը: Մի դրվագում «Կոտայքին» փրկեց մարզական բախտը: Ոսկանյանի հարվածից հետո գնդակը դիպավ դարպասի ձողին: Խաղի վերջին 15 րոպեներն անցան «Միկայի» ֆուտբոլիստների առավելությամբ: Նրանք կարող էին եւս մի քանի գոլ խփել, սակայն գնդակը միայն մեկ անգամ հայտնվեց մրցակցի դարպասում: 75-րդ րոպեին տուգանայինից կատարած հրաշալի հարվածով Դավիթ Գրիգորյանը 2-րդ անգամ ստիպեց «Կոտայքի» դարպասապահ Էդիկ Երիցյանին գնդակը հանել ցանցից: Երկրի չեմպիոն «Փյունիկը» առանց մեծ ճիգերի Արարատում առավելության հասավ «Արաքսի» նկատմամբ: Ճիշտ է, առաջին խաղակեսում հաշիվը հավասար էր (1-1): Նախ Փաշաջյանն առաջ մղեց «Փյունիկին», ապա Աբաքելյանը հավասարեցրեց հաշիվը: Իսկ ընդմիջումից հետո «Փյունիկն» արդեն լիովին դրության տերն էր: Աչքի ընկան 16-ամյա պատանիներ Էդգար Մանուչարյանը (2 անգամ) եւ Ժորա Հովհաննիսյանը (մեկ գոլ), ինչպես նաեւ արգենտինացի լեգեոներներ Սիստեռնան ու Պեռալտան:

«Դինամոյի» եւ «Լեռնագործի» մրցավեճում գրանցվեց ոչ-ոքի (1-1): Հաշիվը բացեց դինամոյական Ալբերտ Ներսիսյանը, բայց քիչ անց Կարեն Մանուկյանը խփեց պատասխան գոլը: Ինչպես եւ «Շիրակի» հետ նախորդ խաղում, այս անգամ էլ դինամոյականները դարձան մրցավարական սխալի զոհ: Մրցավար Տիգրան Հովսեփյանը չնշանակեց 11 մ հարված «Լեռնագործի» դարպասին: Իսկ որ խախտում կար, հաստատեց հանդիպումից հետո խաղի տեսագրության դիտումը:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	10	7	3	0	30-4	24
2. Բանանց	10	6	2	2	17-7	20
3. Շիրակ	10	6	1	3	15-9	19
4. Միկա	10	5	0	5	14-14	15
5. Կոտայք	8	4	2	2	10-9	14
6. Լեռնագործ	9	2	2	5	9-14	8
7. Դինամո	9	2	1	6	8-14	7
8. Արաքս	10	0	1	9	2-34	1

Ռմբարկուները

Արա Հակոբյան («Բանանց»)	10
Արամ Ոսկանյան («Միկա»)	6
Էդգար Մանուչարյան («Փյունիկ»)	6
Արամ Հակոբյան («Բանանց»)	5
Արթուր Քոչարյան («Կոտայք»)	4
Իսա Տրաորե («Փյունիկ»)	4
Լեւոն Փաչաջյան («Փյունիկ»)	4
Կարեն Ալեքսանյան («Շիրակ»)	4

Միխայիլ Շումախերը պահպանեց առաջատարի դերը

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի առաջնության հերթական փուլն ավարտվեց գերմանացի Ռալֆ Շումախերի հաղթանակով: Ֆրանսիայի Գրան պրիի մրցաշարում մեկնարկից գլխավորելով ավտոմրցավազքը, նա ոչ մեկին չզիջեց առաջատարի դիրքը: Սա ընթացիկ մրցաշրջանում Ռալֆ Շումախերի երկրորդ անընդմեջ հաղթանակն էր եւ վեցերորդը՝ մարզական կենսագրությունում: «Ուիլյամսի» նրա թիմակից, կոլումբիացի Խուան Պաբլո Մոնտոյան վերջնագիծը հատեց 2-րդը: Աշխարհի հնգակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերը վերջնագծի մատույցներում շրջանցելով «Մակլարենի» երկու ներկայացուցիչներ Կիմ Ռայկոնենին եւ Դեւիդ Կուլտհարդին, գրավեց 3-րդ տեղը: Դրա շնորհիվ Շումախերն ընդհանուր հաշվարկով պահպանեց առաջատարի իր դիրքը: Նրա հաշվին գրանցված է 64 միավոր: 2-րդ տեղում Ռայկոնենն է (56 միավոր), որից 3 միավորով հետ է մնում Ռալֆ Շումախերը:

«Կոնստրուկտորների գավաթի» մրցաշարում առջեւից է ընթանում «Ֆերարին» (103 միավոր): 2-րդ ցուցանիշն ունի «Ուիլյամսը» (100 միավոր), 3-րդ տեղում «Մակլարենի» ներկայացուցիչներն են (85 միավոր):

Շեւչենկոն կրկին լավագույնն է

Երրորդ տարին անընդմեջ «Միլանի» հարձակվող Անդրեյ Շեւչենկոն ճանաչվել է Ուկրաինայի լավագույն ֆուտբոլիստ: Այս տարի Շեւչենկոն առաջին անգամ դարձել էր չեմպիոնների լիգայի գավաթակիր՝ աչքի ընկնելով «Յուվենտուսի» հետ եզրափակիչ խաղում: Հարցման արդյունքներով 2-րդ տեղը զբաղեցրել է Բունդեսլիգայի «Մայնց» թիմում հանդես եկող Անդրեյ Վորոնինը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օրվա հետքերով

ԿԲ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամավարկային տեղեկատու

Հունիսի 27-ից հուլիսի 3-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան աճել է 698 մլն դրամով եւ հուլիսի 3-ին կազմել 100 մլրդ 169 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվները (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) աճել են 5 մլրդ 187 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները նվազել են 4 մլրդ 489 մլն դրամով:

Հունիսի 20-29-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածը նվազել է 1 մլրդ 104 մլն դրամով եւ հունիսի 29-ին կազմել 193 մլրդ 981 մլն դրամ (ընդգրկված են 22 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել է 1 մլրդ 454 մլն դրամով եւ կազմել 77 մլրդ 710 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 37 մլն դրամով եւ կազմել 22 մլրդ 554 մլն դրամ: Ժամկետային, խնայողական եւ արտարժութային ավանդներն աճել են 387 մլն դրամով եւ կազմել 93 մլրդ 717 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդներն աճել են 5 մլն դրամով եւ կազմել 79 մլրդ 852 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 36 մլրդ 787 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել են 668 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 43 մլրդ 65 մլն դրամ (նվազումը՝ 663 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Հունիսի 27-ից հուլիսի 3-ն ընկած ժամանակահատվածում ՊՊ տեղաբաշխում չի իրականացվել:

Նշված ժամանակահատվածում ԿԲ-ն ներգրավել է 1 մլրդ դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով եւ մարել 1 մլրդ 850 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով:

Արտարժույթի շուկա

Հունիսի 27-ից հուլիսի 3-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամն արժեքավորվել է 0.11 տոկոսով՝ 585.16 դրամից հասնելով 584.51 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 48,220 հազ ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 582.85 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

«ԵՐԿՐԱՄԱՍ»

Ռուսիո պատրիարքի մրցանակը՝ հայազգի գիտնականին

Ռուսաստանի հարավում լույս տեսնող «Երկրամաս» թերթից տեղեկացանք, որ Կուբանի գավառագետ Միխայիլ Եսայանը հաղթող է ճանաչվել ուղղափառ եկեղեցու պատմությանը նվիրված համառուսաստանյան մրցույթի «Ուղղափառությունը հեռուստատեսային եւ ռադիոհաղորդումներում» անվանակարգում: Ռուսաստանի գրեթե բոլոր մարզերից մրցույթին մասնակցել են ավելի քան 200 հոգի, որոնց մեջ Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո պատրիարքն առանձնացրել է Կուբանի վանքերի պատմության վերաբերյալ պրն Եսայանի աշխատանքները: Պատրիարքը ընդգծել է, որ Ռուսաստանում եզակի դեպք է, երբ մրցույթում ներկայացված նյութերն ուղեկցվում են մինչհեղափոխական ժամանակաշրջանի լուսանկարներով:

Միխայիլ Եսայանը մանրակրկիտ վերականգնել է Կուբանի վանքերի պատմությունը, դրանց առանձին լուսանկարները պահպանվում են նրա անձնական արխիվում: Եկատերինոդարում XX դարասկզբին գործել են ավելի քան 20 ուղղափառ եկեղեցիներ, որոնց մեծ մասը չի պահպանվել, իսկ մի քանիսն էլ վերականգնվել են:

«Կրասնոդարի հայերը բնիկ ժողովուրդ են»

Ասել է նահանգապետը

Ռուսաստանի «Երկրամաս» թերթը տեղեկացնում է, որ Կրասնոդարի մարզի նահանգապետ Ալեքսանդր Տկաչովը հուլիսի 3-ին ուղիղ եթերով ելույթ է ունեցել մարզային մի քանի հեռուստաալիքներով: Խոսելով նահանգին խիստ անհանգստացնող անօրինական ներգաղթի մասին, նա մեկառմեկ թվարկել է Կուբանի բնիկ ժողովուրդներին, այդ թվում առաջին անգամ հիշատակելով հայերի անունը:

Նահանգի ժողովուրդներից մի քանիսին նա համարել է վտանգավոր, որպես այդպիսիք նշելով թուրք մեսխեթցիներին:

«Մենք կբացենք դեպորտացիոն 2 ճամբարներ եւ այնտեղ կուղարկենք բոլոր անօրինական միգրանտներին», հայտարարել է նահանգապետը: Ենթադրվում է, որ այդպիսի ճամբար կստեղծվի Ղրիմի մարզում, ուր ապրում է թուրք մեսխեթցիների զգալի մասը, որոնց տեղացիներն արդեն ավանդաբար անվանում են «անօրինական միգրանտներ»: Երկրորդ ճամբարը հավանաբար կլինի Սոչի քաղաքի մոտակայքում, ուր կկենտրոնացվեն Աբխազիայից եւ Վրաստանից եկածները:

Ռ. Պ.

Այս շաբաթ ջերմաստիճանի բարձրացում չի սպասվում

Ինչպես տեղեկացանք հիդրոօդերեւութաբանական եւ շրջակա միջավայրի մոնիտորինգի գործակալության տնօրեն Գենադի Կոչոյանից, շաբաթվա սկզբին ջերմաստիճանը 4-5 աստիճանով կիջնի, հետո նորից աստիճանաբար կբարձրանա: Եթե անցած շաբաթ գրանցվել է ամենաբարձրը՝ 37 աստիճան, այս շաբաթ սահմանը 34-35 աստիճանը կլինի:

Հայ աշակերտներ Ճապոնիայի միջազգային օլիմպիադայում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ճապոնիայում այսօր մեկնարկած մաթեմատիկայի 44-րդ միջազգային օլիմպիադային մասնակցում են նաեւ Հայաստանի հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների 6 սաներ: ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության հանրակրթության բաժնի ավագ մասնագետ Նուրիջան Մանուկյանի խոսքերով, ակնկալվում է, որ առաջիկա օլիմպիադայի մասնակիցներից երկուսը կարժանանան մեդալների: Նախորդ տարվա մաթեմատիկայի օլիմպիադային ՀՀ-ից մասնակցած 6 աշակերտներից մեկն արժանացել է գովասանագրի: Օլիմպիադան կավարտվի հուլիսի 19-ին:

ԱՄՆ-ը պաշտպանել եւ պաշտպանում է Շեւարդնաձեին

ԹԲԻԼԻՍԻ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Ջեյմս Բեյքերը, որը Թբիլիսի է ժամանել ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշի խնդրանքով, հերքել է այն հորինվածքները, թե ինքը «եկել է խնդրելու Շեւարդնաձեին պաշտոնաթող լինել»: Վաշինգտոնը «Վրաստանի նախագահի պաշտոնից Շեւարդնաձեի հեռանալու հարց չի դրել ու չի դնում», կիրակի օրը հայտարարել է նա՝ պատասխանելով լրագրողների հարցերին: Բեյքերի ասելով, «ԱՄՆ-ը պաշտպանել ու պաշտպանում է Շեւարդնաձեին»:

Նախագահի պաշտոնում Էդուարդ Շեւարդնաձեի լիազորությունների ժամկետը լրանում է 2005 թվականին:

Հնդկաստանում միլիոնից ավելի տուժածներ հեղեղումներից

ՆՅՈՒ ԴԵԼԻ, 7 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեկ միլիոնից ավելի մարդ է այս կամ այն չափով տուժել Հնդկաստանի Ասամի նահանգի մի շարք շրջաններն ընդգրկած սաստիկ հեղեղումների հետեւանքով: Տարերային աղետն առաջացել է Բրահմապուտրա գետի ջրի մակարդակի կտրուկ բարձրացման հետեւանքով, որի պատճառը սեզոնային մուսոնային անձրեւներն են, որոնք այս տարի առանձնապես սաստիկ էին Հնդկաստանի հյուսիսարեւելքում:

Միայն անցած մեկ օրվա ընթացքում այդ տարածաշրջանում առնվազն 9 մարդ է զոհվել: Ջուրը հսկայական տարածություններ է հեղեղել 19 շրջաններում, որտեղ ընդհատված է ավտոմոբիլային եւ երկաթուղային հաղորդակցությունը, վնասված են էլեկտրահաղորդման գծերը: Տարածաշրջանի իշխանությունները օթեւանից զրկված բնակիչներին ժամանակավորապես տեղավորում են հիվանդանոցների եւ դպրոցների շենքերում, վարչական հիմնարկներում, ոստիկանական տեղամասերում:

«ԵՐԿԻՐ ՆԱԻՐԻ» զբոսաշրջային ընկերությունը հրավիրում է

- շրջագայությունների, արշավների
- վերելքների դեպի Արագած, Հատիս, Արայի լեռ...
- ինչպես նաեւ՝ ուղեւորություններ դեպի՝
- Սյունիք (Նորավանք, Զորաց քարեր, Տաթեւի վանք) 2 օր/1 գիշեր.
- Արցախ (Ստեփանակերտ, Գանձասար, Շուշի) 3 օր/2 գիշեր.
- Ջավախք (Ծմբկաբերդ, Փարվանա լիճ, Գանձա) 3 օր/2 գիշեր, հուլիսի 18-20-ը.
- Վարդավառի տոնախմբություն՝ հուլիսի 27-ին:

Հեռ. 58-23-39, 58-61-18, info@yentravel. am, www.yentravel.am

Այս կտրոնով ներկայացողը կստանա 5 տոկոս զեղչ:

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀՐԱՎԵՐ

Պայմանագրի համարը՝ CIF4/KentronZon/003
Վարկի համարը՝ N 3095 AM
Հրավեր հայտարարելու օրը՝ 2003 թ. հուլիսի 8-ը

Սույն հայտարարությունը տրվում է ի լրացում 2003 թ. մայիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթի հայտարարության, նշված մրցույթի հայտերի ընդունման վերջնաժամկետի երկարացման վերաբերյալ:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը Համաշխարհային բանկից/Միջազգային զարգացման ընկերակցությունից (IDA) նպատակաուղղված վարկ է ստացել Համայնքային զարգացման ծրագրի ծախսերի համար եւ մտադրվում է օգտագործել միջոցների մի մասը՝ ըստ «Երեւանի Կենտրոն թաղամասի գոտիավորման համար խողովակաշարի փականների, ջրաչափերի տեղադրման եւ հորերի կառուցման աշխատանքներ» պայմանագրի նախընտրելի վճարումներ կատարելու համար:

ՀԶԾԴԳ-ը եւ Երեւանի «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲ ընկերությունն ի դեմս օպերատոր «Էյ, Ջու, Թիլիթիի», սույնով հրավիրում են Ձեզ՝ գնային առաջարկ ներկայացնել նշված աշխատանքների իրականացման համար:

Հետաքրքրություն արտահայտող կազմակերպությունները կարող են լրացուցիչ տեղեկատվություն ստանալ, ինչպես նաեւ մրցութային փաթեթը ձեռք բերել ամեն օր, ժամը 9:00-18:00, հետեւյալ հասցեով՝ Աբովյան 66ա, Երեւան 375025, հեռ.՝ 569357:

Հայտողից պահանջվող նմանատիպ աշխատանքների ծավալն անցած երեք տարիների ընթացքում պետք է կազմի 200,000,000.00 հայկական դրամ, դյուրիրացնելի միջոցների նվազագույն եւ/կամ պայմանագրով սահմանված վարկային միջոցների զուտ չափը պետք է լինի 100,000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք:

Աշխատանքները նախատեսվում է ավարտել 2004 թ. մարտ ամսին:

Հայտ ներկայացնողը նշված աշխատանքներն իրականացնելու համար պետք է ունենա հիդրոտեխնիկական աշխատանքների արտոնագիր/ (լիցենզիա):

Մրցութային փաթեթի համար պետք է վճարել 10.000 (տասը հազար) դրամ չփոխհատուցվող գումար: Վճարման ձեւն է անմիջական դեպոզիտ HSBC բանկի N 001-155563-001 հ/հ (Երեւան, Հայաստան) կամ կանխիկ փոխանցում նույն հ/հ-ին:

Ձեր գնային առաջարկի պատրաստման համար կտրամադրվեն անհրաժեշտ գծագրերը, մասնագրերը եւ աշխատանքների ծավալներն ու ներկայացվող գնային առաջարկի ձեւի նմուշը: Գնային առաջարկը պետք է ուղեկցվի 3,000,000.00 ՀՂ գումարի չափով Հայտային երաշխիքով: Ձեր գնային առաջարկն ուժի մեջ կլինի 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում սկսած 2003 թ. հուլիսի 25-ից: Հայտային երաշխիքի վավերականության համարվելու ժամկետն է 2003 թ. սեպտեմբերի 25-ը:

Կապալառուն, որը հետ է վերցնում իր գնային առաջարկը գործող ժամկետում եւ/կամ հրաժարվում է ընդունել պայմանագրի շնորհումը, շնորհվելու դեպքում երկու տարի ժամկետով կհանվի ծրագրի կապալառուների ցուցակից, իսկ հայտային երաշխիքը կառգրավվի:

Պայմանագրի ընդհանուր գումարի 80 տոկոսը ֆինանսավորվում է Համաշխարհային բանկի վարկային միջոցներից, որոնց նկատմամբ կիրառվում են հարկային արտոնություններ: Իսկ պայմանագրի գումարի 20 տոկոսը հանդիսանում է ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորում, որը ենթակա է հարկման:

Ձեր գնային առաջարկը պետք է ներկայացվի փակ, կնքված ծրարով, **մինչեւ 2003 թ. հուլիսի 25-ի** ժամը 17:00-ը: Գնային առաջարկները կբացվեն հրապարակավ՝ ներկա գտնվելու ցանկություն հայտնած կապալառուների ներկայացուցիչների ներկայությամբ, **2003 թ. հուլիսի 25-ի** ժամը 17:00, անմիջապես մրցույթի ներկայացման վերջնաժամկետից հետո, հետեւյալ հասցեով՝

«Համայնքային զարգացման ծրագրի ղեկավարման գրասենյակ» ՊՀ-ի գրասենյակ, Աբովյան 62 ա, Երեւան 375025, ՀՀ:

ՀԶԾ ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԵՎ ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ

Գործարար տեղեկատվություն գործարարների համար

ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն

Երեւան-10, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ
Հեռ. 562635, 563505, E-mail: info@spyur.am

ԱՆՎՃԱՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մեր թերթում անվճար հայտարարություններ հրապարակելու ցանկություն ունեցողներին խնդրում ենք դրանք գրավոր ներկայացնել խմբագրության տնօրենությանը: Հասցեն՝ Հանրապետության 47:

- Տրվում է վարձով 2 սենյականոց շքեղ նորոգված եւ կահավորված բնակարան Կոմիտաս թաղամասում: Վարձը՝ 180 դոլար: Հեռ.՝ 23-35-04:
- Վաճառվում է նոր տուփով «Չայկա» կարի մեքենա՝ էլ. շարժիչով: Գինը՝ 100 դոլար: BMW-520 ավտոմեքենայի հետնամասի պահեստամասեր շատ էժան գնով: Հեռ.՝ 53-36-07:
- Վաճառվում է 2 սենյականոց բնակարան Սարյան փողոցի փոսի մոտ, 9/5 հարկ, արեւկող, մաքուր, չքնակեցված, առանց միջնորդի, շտապ: Նախնական գինը՝ 23.000 դոլար: Հեռ.՝ 63-70-69:
- Կորել է Արտակ Պավելի Մկրտչյանի (ծնվ. 18.03.1976 թ.) եւ Հմայակ Պավելի Մկրտչյանի (ծնվ. 20.04.73 թ.) անձնագրերը՝ գրանցված Բաշինջաղյան 2-րդ նրբ., շ. 12, բն. 67, հեռ.՝ 356374: Գտնողին խոստանում ենք դրամական պարգեւ:
- Բուժում ենք մաշկային հիվանդություններ՝ փսորիազ, նեյրոդերմիտ, այրվածքներ եւ այլն, նաեւ շաքարախտ: Հեռ.՝ 27-44-28 (աշխ.), 22-38-59 (ժ. 20-ից հետո), Գալինա:
- Փնտրում են հովանավորներ իմ բանաստեղծությունների հրատարակման եւ իրացման համար: Բանաստեղծությունների ժանրը լիրիկական է: Ունեմ 2 ժողովածու՝ «Անմոռաց երգեր» եւ «Երգեր ու երազներ»: Հեռ.՝ 77-78-05, Հայկ Դիլբարյան:
- Փնտրում եմ համագործակցություն հայկական առաջին արտոնագրված գլուխկոտրուկի պատրաստման եւ իրացման գործում: Հեռ.՝ 27-68-70, Նաջարյան Պ.
- Կազմակերպությունը վարձով վերցնում է հագուստներ՝ հարսանեկան (տղայի եւ աղջկա) երեկույթի, թաղման արարողությունների, մանկական շքեղության, կենդանիների, բանկետների եւ գործնական արարողությունների, դիմակահանդեսների: Հասցեն՝ Ավան, Աճառյան 42: Հեռ.՝ 61-33-10, 25-25-20:
- Ընդունվում են հարսանյաց եւ տոնական տորթերի պատվերներ մատչելի գներով, կարող ենք ապահովել նաեւ առաքումը: Հասցեն՝ Ավան, Աճառյան 42: Հեռ.՝ 61-33-10, 25-25-20:
- Պարապում եմ դաշնամուր իմ կամ հաճախորդի տանը, գները մատչելի են, բարձր գիտելիքներն ապահովում եմ: Հեռ.՝ 61-33-10, 25-25-20:
- Փնտրում եմ վարձով 2 սենյականոց բնակարան կենտրոնում՝ եվրովերանորոգված, բոլոր հարմարություններով՝ տեխնիկայով, կահույքով, հեռախոսով ապահովված: Հասցեն՝ Ավան, Աճառյան 42: Հեռ.՝ 61-33-10, 25-25-20:
- Վաճառում եմ 5 սենյականոց բնակարան՝ կահույքով, 190 քմ մակերեսով, 5/5 հարկում, մետրոյի «Բարեկամություն» կայարանի մոտ: Հեռ.՝ 224705:
- Առաջարկում եմ համակարգչային ծառայություններ, սկաներ, տպիչ, հաշվապահական ծրագիր հայերենով, դասընթացներ: Հեռ.՝ 224705:
- Վաճառվում է զուգարանի թղթի արտադրության հոսքագիծ (արտադրողականությունը՝ 500 հատ/ժամ), 4 տոննա մակուլատուրա: Հեռ.՝ 228090, Գագիկ:
- «Ռոսիա» կինոթատրոնի տարածքում կորել է Նարինե Նալբանդյանի վարորդական իրավունքը, Աշոտ Խուդավերդյանի վարորդական իրավունքը, Վազ 21 07 մակնիշի 02 SL 169 համարանիշով ավտոմեքենայի տեխնիկական անձնագիրը: Վերադարձնողին խոստանում ենք դրամական պարգեւ: Հեռ.՝ 36 97 98, 09 40 74 16:
- Վաճառվում է բջջային հեռախոս Motorola C350, գունավոր էկրանով: Գինը՝ $180: Sony Z7: Գինը՝ $180: (09) 43-32-45:
- Կորել է Գուրգեն Արտաշեսի Թովմասյանի զինվորական երթեւեկության վկայականը: Համարել անվավեր:
- Կարող ենք կազմակերպել ցանկացած կարգի հասարակական սննդի ձեռնարկության աշխատանքներ: Հեռ.՝ 735086:
- Վաճառվում է ձեռնանկան գորգ, նոր, 2x3: Գինը՝ 200 դոլար: Հեռ.՝ 429343:
- Վաճառվում է մեծադրյա ավտոտնակ, 18 քմ (3x6): Հեռ.՝ 725449:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 7. 7. 2003 Գինը՝ 100 դրամ